

Vill förmedla tro, hopp och kärlek

KULTUR. Carolas julturné nådde Mariehamn i går med dubbla shower kring nya skivan Christmas in Betlehem. Till Nyan säger Carola att det hon vill förmedla är tro, hopp och kärlek. Men Nyans recensent är inte nådig.

SIDAN 8

Stadens skolor får bra betyg av elever

Men mobbning förekommer fortfarande

NYHETER. Eleverna i stadens grundskolor trivs bra i skolan, till och med bättre än för tre år sedan. Lika många gillar inte skolmaten, men eleverna i Övernäs högstadieskola har trots det blivit mycket nöjdare än förr med det som serveras. Det här och mycket mera visar årets enkät

som gjordes i våras i samtliga stadsskolor. Många av svaren är direkt jämförbara med svar som eleverna gav 2006.

Också föräldrarna är nöjda med barnens skolgång – mera nöjda på lågstadiet än på högstadiet. 94 procent av de föräldrar som

besvarade enkäten har kruxat i ”jag är nöjd med skolan som helhet”.

Men mobbningen är inte utrotad trots goda försök. Skoltoalletterna upplevs som de obehagligaste platserna, följt av rektorns kansli.

SIDAN 3

Kyrkoherden fick sparken

NYHETER. Kyrkoherden i Mariehamns församling **Jan-Erik Karlström** avsätts från sin tjänst. Det beslöt Borgå domkapitel i går. Däremot får han tillbaka rätten att verka som vanlig präst.

I väntan på att domkapitlets beslut ska vinna laga kraft bör Karlström, trots att han sparkats, återgå till sitt jobb i dag. Den tre månader långa avstängningstiden gick ut i går.

–Han är skyldig att återgå till jobbet. Annars måste han ansöka om tjänstledigt eller säga upp sig, säger notarie **Clas Abrahams-son**.

SIDAN 5

Daja har ny agent –tittar på alternativ

SPORT. På måndag tränar **Daniel ”Daja” Sjölund** för första gången sedan september med boll igen.

–Det viktigaste är att jag är helt frisk efter nyår, säger Sjölund som skadade knät i en landskamp i september.

Vad som händer efter nyår är dock fortfarande oklart. Sjölunds kontrakt med Djurgårdens IF går ut sista december.

–Jag har skrivit kontrakt med en agent och jag ska träffa honom när jag kommer tillbaka till Stockholm. Vi ska titta på vilka alternativ som finns.

SIDAN 18

Daniel Sjölund. Foto: JONAS EDSVIK

Maten blev billigare

NYHETER. Visst blev maten billigare i oktober. De officiella prisjämförelserna visar att maten på Åland blev 4,7 procent billigare i oktober jämfört med månaden innan.

Jämför man med januari i fjol så har priserna sjunkit med 7,5 procent.

Att prisnedgången är större än momssänkningen förklarar prisinspektör **Henry Öberg** på länsstyrelsen med ändrade världsmarknadspriser, säsongvariationer med mera.

Matmomsen sänktes i oktober från 17 till 12 procent. I juli nästa år höjs den till 13 procent samtidigt som momsens på restaurangmat sänks från 22 till likaså 13 procent.

SIDAN 5

Kräver 1,8 milj för sen Skarvenleverans

NYHETER. Landskapet går den juridiska vägen för att få varvet i Litauen att betala förseningsböterna på 1,8 miljoner euro för Skarven. Varvet hörde inte av sig inom utsatt tid, senast den 30 november.

SIDAN 3

Mot maten! För Robert Ammicht är den hemmasnickrade cykeln färdmedel nummer ett. Flera gånger i veckan cyklar han från Lemland till Mariehamn för att bunkra mat.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Full fart mot gratis mat

NYHETER. Varför köpa dyr mat när man kan ta den gratis? Dessutom är det miljövänligt.

Så resonerar **Robert Ammicht** som börjar sina dagar med en smoothie gjord på ”sopfrukt”. Han är ordentligt trött på det slit och

släng samhälle vi lever i och på att butikerna varje dag slänger mängder av mat.

Under sina tre månader på Åland har han därför med jämna mellanrum besökt de åländska butikernas containrar för att ta vara på den slängda maten. Han hittar sådana mängder

felfri frukt och mjölkprodukter att han skulle överleva utan att köpa något annat. På Citylivs är man bekant med fenomenet ”sopdykare” och har inga större problem med det. Butikerna menar dock att de gör sitt bästa för att hålla matsvinnet på ett minimum.

SIDORNA 4-5

familjen **7**

Björn Carneholm från Baggholma föddes i Stockholms inre skärgård. Möt honom i Pratstunden.

folk **15**

”Kaffe ska göras med kärlek”
KAFFEFÖRETAGAREN MARCO SPASCIANI SOM BESÖKT ÅLAND

folk **16**

”Över förväntan”
ELISA GUSTAFSSON OM KLASSKAMPEN I GODBY HÖGSKOLA

folk **28**

Dagens ålänning **Aulis Lind** är en händig man.

Julkort från egna foton! Lev. 1dag! Massor av modeller. Från våra kiosker eller från

WWW.GEFOTO.FI

+ massor av andra fotopresenter.

GEFOTO
Gerhard's Foto Ab

Harriet Tuominen

Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

mat

”Titta på löken, inte på klockan. När löken är brun är den brun, oberoende av hur många minuter som har gått.

VIVI-ANN SJÖGREN

Behöver vi en ny kokbok per dag?

Kanske inte, men vissa är det svårt att avstå från

Det påstås att det enbart i Sverige ges ut en kokbok per dag. Det betyder att det finns något för alla, oberoende av vad man tycker om.

Fullt så många kokböcker når inte redaktionen, men det droppar med jämna mellanrum in recensionsexemplar.

På bordet just nu ligger tre nykomlingar.

”Mat Rätt” av Nina Colliander-Nyman och Marika Riska med foton av Sofia Jernström är utgiven av Fontana Media. ”Fattiga riddare i eget kök” av Vivi-Ann Sjögren och Charlotta Boucht har getts ut av Schildts förlag och så har vi sällingen i sammanhanget ”Långsam fisk” av Jan Selling på Ostkultur förlag.

Jan Selling har gått bakåt i tiden och studerat matlagning på skärgårdsvis på den tiden det inte fanns kyl och frys i hushållen. Det handlar alltså om torkning, rökning och saltning av fisk.

Att alla metoder inte har fallit i glömska är gravlaxen ett bevis för. Den förekommer i urkunderna redan på 1300-talet och hör till delikatesserna på dagens buffettbord.

Rökning sysslar många också med, isynnerhet sommartid. Men saltning, med undantag för gravning, och torkning hör inte längre till vanligheterna. Där fyller Sellings bok en lucka. Med hans hjälp – och Selling har i sin tur anlitat kunniga skärgårdsbor – får man lära sig olika metoder för såväl torkning som saltning.

Och några knep vid tillagningen. Som att en saltad, vattlagd och panerad abborre inte skall stekas i saltat smör, det blir för mycket.

Sellingsbok är läsvärd, lättläst och

Alltid lika trevliga.

Det råder ingen brist på nya kokböcker, men de flesta har trots det något nytt att erbjuda. Av de här tre vänder sig Mat Rätt till småbarnsfamiljer och andra som vill äta rätt, den lilla röda ”Långsam fisk” berättar inspirerande om fisk på skärgårdsvis och ”Fattiga riddare i eget kök” passar perfekt i det första egna köket. Bild: MONICA FÖGELSTRÖM

fungerar till en del som en kokbok men samtidigt får man i sig en riktigt stor dos kulturhistoria.

Rätt och gott

I Mat Rätt handlar det om vad som är rätt och bra i matväg framförallt för barn men mycket gäller oss alla.

Boken har en inledande text på 50 sidor om allt det som småbarnsföräldrar går och funderar på och är osäkra över. Socker eller sötningsmedel, ekologisk mjölk, goda och mindre goda fetter, ägg, kött, salt med mera samt en lång rad

praktiska tips, som att tändarna inte skall borstas efter att man ätit eller druckit något surt.

Boken känns väldigt jordnära, texten är lätt att gå till sig. Och recepten är enkla allt från choklad sås med tre ingredienser till rostbiff i ugnen och jullimpa. Definitivt något för den unga familjen.

I eget kök

Vivi-Ann Sjögren är sedan länge en klar favorit vad gäller sättet att berätta om mat. ”Fattiga riddare i eget kök” är inget undantag.

Den här boken vänder sig åt-

minstone delvis till en ännu yngre publik än den unga familjen, nämligen ungdomar som flyttar hemifrån.

Vad behövs för att klara sin egen matlagning i det första egna köket? Det får man veta. Man får också tips om att ordna pirogkalas för utländska gäster och hungriga kompisar, lika uppskattat av bägge lägren.

Och framförallt handlar det om mat som inte ruinerar en fattig studerande. Vivi-Ann Sjögren är expert på att med enkla medel piffa upp vardagsmaten.

Att boken heter just Fattiga riddare i eget kök beror på att fattiga riddare enligt Sjögren är världens mest internationella rätt. ”Riktigt omstörtande blev det när jag mötte dessa riddare i Apicius berömda romerska kokbok som kom till medan kejsar Augustus var härskare i Rom” – för 2000 år sedan.

Det är kommentarer som den sistnämnda som gör Vivi-Ann Sjögren njutbar både vad gäller text och recept.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax

- DET ÄR BARA PRISET SOM SKILJER -

BILLIGASTE MATTIPSEN..

...FRÅN SPARIS!

HOLLÄNSK
EDAMER JULOST
875 g 5,33 /st

VAASAN
JULLIMPA
skivad, mörk/ljus
500 gram 1,40 /st

MARLI TRAD.
GLÖGG
färdig, 1 liter 0,91 /st

LION
RUSSIN
200 gram 0,60 /st

KÖRSBÄRS-
TOMATER
250 gram 0,78 /ask

ABBA
LÖKSILL
540 gram 1,63 /st

SVARTBRÖD
Birka Skärgård, 700 gram 3,63 /st

MANDEL
hel, skalad, 80 gram, Sallinen 0,90 /påse

PEPPARKAKSDEG
Bergmans Goda, 500 gram 1,59 /st

www.sparhallen.aland.fi

Öppet: vardagar 8-20, lördag och söndag 10-18

SPARhallen

Lions vill stöda multifunktionsarena

■ **MOTION.** Lion Club Mariehamn erbjuder Mariehamns stad ett ekonomiskt stöd på 10.000 euro för uppförande av en multifunktionsarena i centrala Mariehamn.

Centralförvaltningen, stadsarkitektkontoret och fritidsförvaltningen har utrett att en multifunktionsarena kan placeras söder om tennisbanorna i Idrottsparken. Då skulle arenan vara nära men utanför ett skolområde. Att investera i en multifunktionsarena av samma typ som i Ytternäs och i Strandnäs på den aktuella platsen beräknas kosta 46.000 euro. Inför stadsstyrelsens möte i dag föreslår stadsdirektören att man inte gör en sådan här investering just nu.

– I syfte att få ut största möjliga nytta av en sådan arena borde den placeras inom eller i anslutning till Övernäs skolområde så att den kan utnyttjas av eleverna under rasterna. Då skolområdet står inför en ombyggnad är det inte försvårbart att i detta skede göra en dylik investering utanför skolområdet. Medel för investeringen har inte avsatts i 2010 års investeringsbudget. (ml)

Ålands distrikt knep tredje plats

■ Röda korsets Ålandsdistrikt samlade på Hungerdagen in strax över 25.000 euro vilket var det tredje bästa resultatet i hela landet. Bäst var Åboland följt av Svenska Österbotten.

Resultatet var något sämre än i fjol men **Stefan Simonsen**, verksamhetsledare på Ålandsdistriktet, hälsar att det är ett bra resultat med tanke på finanskrisen.

Nytt för insamlingen i år var golftävlingen ”Katastrofgolf 2009” som vanns av **Kjell Hansson** och **Hans Ekebon**. Tävlingen inbringade 1.470 euro genom sponsorer och startavgifter. Röda korset planerar att ordna tävlingen igen nästa år. Nästa år är det 30 år sedan hungerdagen ordnades första gången. (sn)

De får också utmärkelser

■ Två namn saknades i artikeln ”Presidenten premierade kvinnligt” i gårdagens Nya Åland.

Siw Helin, ekonomichef från Hammarland, får medalj av I klass med guld kors av Finlands Vita Ros orden, och **Gun-Britt Koskinen**, städare från Lemland, får medalj av Finlands Vita Ros orden.

Gymsatsning vid motionsbanor

■ **MARIEHAMN.** Staden satsar 4.000 euro på gymtrustning intill motionsbanor i Backeberg och vid Baltichallen, efter ett medborgarinitiativ av **Carl-Johan Wikström** (Lib).

■ **Svinö färjefäste** anpassas i dag för trafik med m/s Knipan. Från och med i morgon, fredag, kommer Föglötrafiken tillsvi däre att gå mellan Degerby och Svinö enligt ordinarie tidtabell, meddelar landskapets trafikavdelning.

Uppåt sen 2006 i stadens grundskolor

Nu trivs eleverna bättre

Skolmaten. Fler än hälften av eleverna i stadens grundskolor tycker om skolmaten, och pojkar gillar den ännu bättre än flickorna. Så här såg det ut i Ytternäs skolas gymnastiksal tidigare i höstas när eleverna får maten körd från Strandnäs under ombyggnadstiden. Foto: JONAS EDSVIK

Eleverna trivs bättre, har roligare på rasterna och gillar skolmaten mera än tidigare – men mobbning förekommer också.

Så kan man sammanfatta den nya elevenkät som staden låtit göra i grundskolorna.

Två enkäter delades ut i våras, en till eleverna i årskurserna 3-9 och en till deras föräldrar. 94 procent av eleverna och drygt hälften av föräldrarna svarade. Undersökningen gjordes av **Stefan Söderlund** på uppdrag av Mariehamns stad.

Fjorton frågor ställdes till alla elever. Högstadiel eleverna fick tre extra frågor att besvara.

Sex av frågorna var direkt jämförbara med motsvarande enkät 2006.

Syftet med undersökningen var att ta reda på hur nöjda eller missnöjda elever och föräldrar är med skolan.

Verkar trivas

Svaren visar att eleverna verkar trivas bra i skolan.

■ 86 procent uppger att de nästan alltid eller ofta trivs. För tre år sedan var motsvarande siffra 80 procent.

■ 92 procent av eleverna säger

att de trivs på rasterna mot 85 procent 2006.

■ 80 procent av eleverna tycker att stämningen i klassen nästan alltid eller ofta är bra, samma som 2006.

■ 99 procent uppger att de har en kamrat i skolan.

Hyfsad skolmat

Skolmaten engagerar eleverna.

■ 58 procent gillar nästan alltid eller ofta skolmaten. Pojkarna tycker bättre om maten än flickorna.

■ I Övernäs och Ytternäs skolor är eleverna mest nöjda med maten. Minst nöjda är eleverna i Strandnäs högstadieskola.

■ Högstadiel eleverna i Övernäs har blivit mycket nöjdare med skolmaten sedan 2006 medan eleverna i Ytternäs blivit mer missnöjda.

Mobbning finns

Upplevelsen av trygghet är stor, men mobbning förekommer.

■ 95 procent av eleverna är nästan alltid eller ofta trygga i skolan.

■ 10 procent säger sig ha blivit mobbade under skolarbetet – minst i Ytternäs skola med 2 procent och mest i Strandnäs årskurser 3-6 med 18 procent. Pojkar blir oftare mobbade än flickor.

I Strandnäs skolas egen utvärdering

förklaras den höga mobbningsciffran med att det är särskilt en årskurs som drar upp andelen mobbade. Årskursen hade ett turbulent fjolår, beskriver man, och svaren kom därför inte som någon överraskning. Arbete och resurser sattes in och situationen är helt annorlunda i år, konstaterar man.

Toalettobehag

Eleverna listar också platser som upplevs som obehagliga i skolan. Toaletterna nämns flest gånger av de yngre eleverna i Strandnäs skola medan flest högstadiel elever (tre svar) uppger rektorns kontor.

Också Ytternäseleverna uppger rektorns kontor (fem svar) och vaktmästarens rum (två svar).

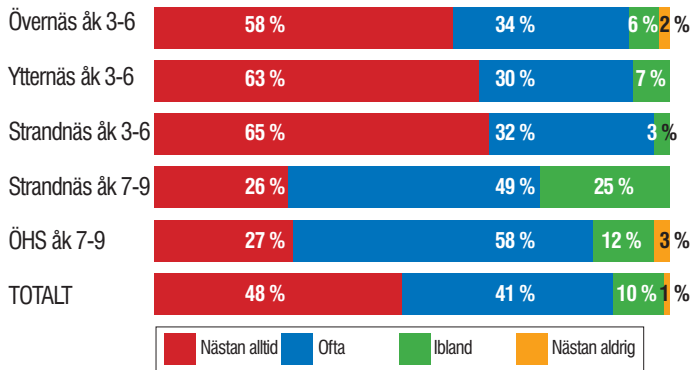
De yngre Övernäselevernas obehagligaste plats är högstadiet (sju svar) och toaletterna (tre svar)

För högstadiel eleverna i Övernäs är toaletterna klart mest obehagliga (treton svar). Ett annat återkommande svar (tio) var ”sjuornas bänksplatser”.

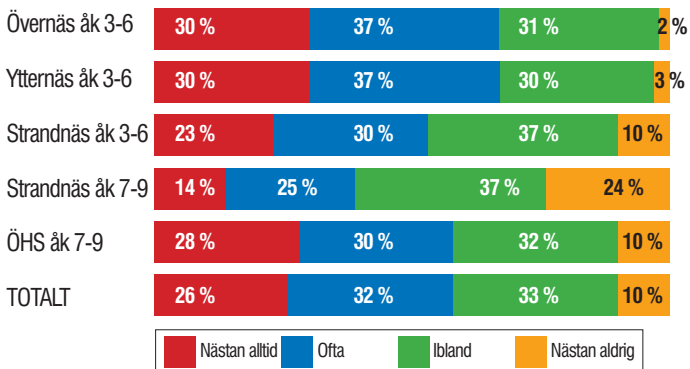
ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

MONICA FOGELSTRÖM
(grafikbearbetning)

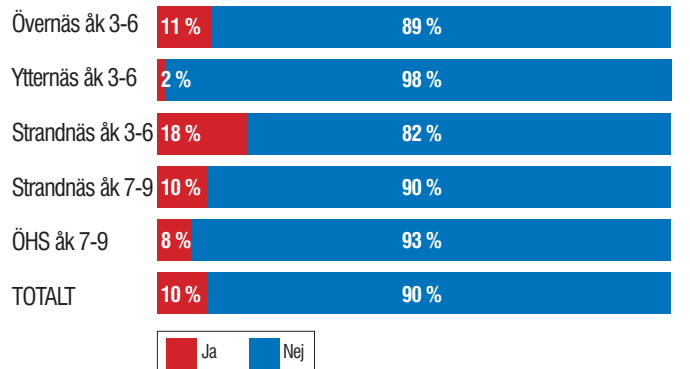
Är du nöjd med det du lär dig i skolan?

Tycker du om skolmaten?

Har du blivit mobbad under det här året?

Så tycker föräldrarna

De flesta föräldrar – 93 procent av dem som svarat – upplever att deras barn trivs bra i skolan. Särskilt om barnen går i lågstadiet.

96 procent av föräldrarna tycker att skolan är en trygg plats för barnen medan siffrorna är sämre för upplevelsen av en trygg skolväg (83 procent) 66 procent av föräldrarna

tycker att skolan förebygger mobbning effektivt.

Föräldrar med barn i lågstadiet är betydligt mera nöjda med undervisningen är föräldrar till barn i högstadiet, vilket stämmer överens med elevernas åsikt.

94 procent av föräldrarna uppger att de helt eller i stor utsträckning håller med påståendet ”Jag är nöjd med skolan som helhet”. (ao)

Landskapet kräver 1,8 miljoner euro av varvet

Förseningsböter blir rättsprocess

–Varvet har inte svarat på vårt krav på 1,8 miljoner euro i förseningsböter för Skarven. Därför har vi kopplat in jurister, säger trafikminister Veronica Thörnroos (C).

Landskapsregeringen har fattat beslutet att anlitad advokatbyrå Widman & Hannes Snellman för att driva processen mot varvet som inte inom utsatt tid – senast den 30 november – har överenskommit om ett möte där man ska diskutera ärendet.

Som Nya Åland tidigare har berättat har verkstadschef **Kaj Ekebon** utsetts till projektchef

för Skarven tills fartyget är klart att sättas i trafik. Han har fått i uppdrag att vidta de åtgärder som nämns i Viking Lines rapport, det vill säga att se till att de återstående arbetena slutförs och att varvet underrättas kontinuerligt i enlighet med kontraktet. Dessutom ska han utse en person som har det övergripande ansvaret för administration, rapportering, övervakning och genomföra nödvändiga åtgärder för att avhjälpa de brister som uppdragats.

I tilläggsbudget

Budgetmedel finns inte för de här åtgärderna. Frågan tas

Obestämd tid. Skarven ligger kvar i Möckelö på obestämd tid medan nya projektchefen tar över rodret. Foto: ERKKI SANTAMALA

upp i samband med förslaget till årets andra tilläggsbudget, heter det i beslutet.

Kaj Ekebon håller som bäst på att sätta sig in i ärendet.

– Det har ju varit väldigt turbulent, och de tär bra om det hela lugnar ner sig. Sär-

skilt som besättningen ombord är väldigt pressade.

Han kan inte ännu säga något om när Skarven sätts i trafik.

– Men jag är säker på att det till slut blir ett bra projekt.

Kaj Ekebon sköter uppdraget från kontoret i Möckelö. (ao)

Ingen sökte jobb som chefsjurist

■ Ansökningstiden som vikarierande landskapets administrationschef och chefsjurist vid kansliavdelningens allmänna byrå gick ut i måndags. Ingen sökte.

– Vi har tidigare också försökt att handplocka någon utan att lyckas, säger förvaltningschef **Arne Selander**.

Sören Silverström, som har tjänsten, går på pappaledigt vid årsskiftet och blir borta sex månader.

– Nu måste vi istället fördela uppgifterna bland de tjänstemäns om jobbar här. Det gör att handläggningstiden säkert blir längre och jag hoppas folk har förståelse för det.

I tjänsten ingår bland annat handläggning av hembygdsrätts-, jordförvärvs- och näringsrättsfrågor.

(mt)

Han äter butikernas

Robert Ammicht börjar dagen med en smoothie gjord på en mix av de läckerheter han hittar i butikernas containrar. Melon, ananas, banan...

Några gånger i veckan tar han en cykeltur från Lemland till Mariehamn för att fylla på skafferiet.

Han hamnade på Åland av en slump. Robert Ammicht, även känd som Birchbarkbobananda, bor egentligen på ön Lasqueti i Kanada men har under året cyklat runt i Europa. När färjan stannade till i Mariehamn i höstas var tanken först att han bara skulle se sig omkring, men nu har han bott här snart tre månader. Han fick nya vänner som han nu bor hos i Lemland.

Solenergi

Ammicht lever så miljövänligt som bara är möjligt. På Lasqueti producerar han all sin ström själv med solenergi och den räcker till allt han behöver.

–Så lever nästan alla på den ön, berättar han.

Han blir ledsen när han tänker på hur mycket onödigt som slängs, hur dyrt det blir för samhället, miljön och individen.

–Om till exempel en del till ett elverktyg går sönder kan

Man med visioner. Robert Ammicht vill att folk börjar tänka till innan de köper nytt, kanske hittar du det du behöver på tippen?

man lätt hitta material på soppippen att laga det med, man behöver inte köpa nytt varje gång, säger han.

Ammicht har även tillverkat sitt eget lilla vildmarksbad av upphittat material. Han berättar om så kallade "free stores" som finns i Kanada. Där kan man lämna de fungerande saker man inte längre vill ha, det är mer attraktivt för folk att gå dit och hämta saker än till soppippen.

Själv hittar han och reparerar alla de verktyg han behöver i sitt yrke som hantverkare.

–Det ger mig en känsla av

frihet att inte behöva köpa saker och i stället få vara kreativ.

Ammicht upprörs över hur mycket mat som slängs från butikerna varje dag. På sin blogg, dumpsterdivingpippi.blogspot.com, har han lagt upp bilder på de mängder av mat han har hittat i de åländska butikernas containrar. Ofta till synes felfri mat. Han hittar så mycket frukt, smör och annat att han knappt behöver köpa någon annan mat för att överleva.

–Häromdagen hittade jag 37 paket smör. Folk är nog inte medvetna om hur mycket som slängs eftersom de sällan tittar i containrar.

Smöret har han fryst in och han behöver inte köpa smör på några månader nu. Han ger även bort mycket av den mat han hittar, för vem orkar äta upp fem askar med vindruvor på egen hand?

Han betonar att han inte äter sopmaten av ekonomiska orsaker, utan av ekologiska. Även när han tar mat ur butikernas containrar väljer han först och främst den ekologiska eller kravmärkta frukten om alternativet finns.

–Fast jag sparar ju massor med pengar, som jag sedan kan använda till annat.

Inte ensam

Ammicht tror inte att han är

ensam om den här livsstilen på Åland. Han har sett andra vid soptunnorna och även spåren efter dem. Han har också haft vänner med sig när han gjort sina fynd. Vad butikernas personal tycker om det han gör vet han inte.

–Någon gång har någon kommit ut och undrat vad jag håller på med. De blir mest förvånade och påpekar att det kan vara farligt.

Ammicht menar dock att han håller sig borta från kött och annat som kan vara farligt och satsar i stället på frukt som har skalet kvar och varor som är inplastade.

Nu är han besviken på att vissa butiker håller sina soptunnor låsta. Vad är vitsen om de ändå inte vill ha maten, undrar han.

Ammicht uppskattar landshövdingens uppmaning om att man ska "äta upp all mat", som de annonserade om i samband med kampanjen "Europa minskar avfallet". Men han önskar även se en mer långsiktig lösning på slöseriet.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

"Vi slänger ingenting i onödan"

På Citylivs vet man att folk äter deras sopor och har ingenting emot det.

Både där och på Sparhallen gör personalen sitt bästa för att minimera svinnet.

Magnus Karlsson, Butiksansvarig på Citylivs, känner till att det finns personer som plockar mat från butiken sopor.

–Det är klart att vi märker att folk har varit där på nätterna. Jag har trott att det varit sådana som faktiskt behöver mat, säger han.

Han har aldrig sett vilka personerna är eftersom de försvinner snabbt när personalen kommer ut.

–Men oss gör det ingenting om de vill ha maten, säger Karlsson.

På Citylivs har man lås på alla containrar utom på komposterna och behållarna för flytande produkter som smör och mjölk.

Enligt Karlsson slängs bara mat där bäst före-datumet har gått ut och man slänger ingenting i onödan. Kunder har efterfrågat en "billig låda" med utgångna datum och överbliven frukt.

–Men det skulle nog locka till sig bananflugor och lukta illa, säger han.

Däremot har man som praxis att man sätter ner produkterna till halva priset samma dag som bäst före-datumet går ut.

Rädda barnen

Citylivs har kontaktats av Rädda barnen och andra föreningar som kan tänka sig att ta hand om svinnet. Men ännu är samarbetet bara i sin linda.

–Vi har gjort en preliminär förfrågan till Citylivs efter som vi har sett att det finns ett enormt behov av mat i vårt samhälle, säger Rädda barnens verksamhetsledare **Jannina Björni**.

Hon kan ännu bara berätta att man har haft en konstruktiv diskussion med Citylivs men att projektet kräver mycket planering. Dessutom behövs ett ordentligt samarbete och frivilliga medhjälpare.

–Det är synd när man hör och ser att det finns mat i överflöd när det finns de som går hungriga, säger Björni.

Svårt att uppskatta

På Sparhallen har man sina containrar inomhus och kän-

Mycket kladdigt. Totalt slänger butikerna 600 liter flytande matrester per månad. På bilden Magnus Karlsson, butikschef på Citylivs.

Foto: ERKKI SANTAMALA

ner därför inte till fenomenet med sopdykare.

–Vi vill inte att obehöriga ska ha med våra sopor att göra, dessutom är det mer hygieniskt, säger vd **Dick Sirén**.

Även på Sparhallen garanterar man att man gör sitt bästa för att hålla nere mängden svin.

–Allt som kastas är ju slöseri med pengar även för oss, säger Sirén.

–Men det är svårt att räkna ut hur mycket varor som behövs, speciellt vid jul.

Sparhallen sänker priserna efter regelverket och personalen tar hem en del av det som blir över. Sirén uppskattar att man tömmer de två 240 liters komposterna en gång i veckan. Smör och mjölk slänger man i princip ingen alls.

Den Butiksansvarige för Kantarellen, Mathis-hallen och Mathis-punkten vill inte kommentera saken på något sätt.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Svinn i mängder. Så här kan det se ut i några av de åländska butikernas soptunnor.

Foto: ROBERT AMMICH

Agenda 21: Det är

På Agenda 21 tycker man att matsvinnet är ett förfärligt slöseri.

–Kanske man kunde lösa det genom soppkök till exempel, säger **Maria Stenroos-Fagerström**.

Maria Stenroos-Fagerström på Agenda 21 undrar om inte matbutikerna borde se över sina inköpsrutiner.

–Det är ett förfärligt slöseri att det slängs så mycket, men det är säkert svårt att beräkna hur mycket man ska ta in, säger hon.

matsopor

Fakta/Sopmat

■ 2000 ton komposterbart slängs på Åland varje år.
 ■ De största butikerna på Åland slänger totalt 600 liter flytande livsmedel i månaden.
 ■ I Sverige slängs var fjärde matkasse.
 ■ Privatpersoner slänger 5,6 kilo mat i veckan. Av det är 60 % ätbart.
 ■ Totalt slängs i Sverige 100.000 ton mat/år, till ett värde av 2 miljarder kronor. Källa: Konsumentförbundet Stockholm, Svensk dagligvaruhandel, Ålands renhållning

■ Personer som systematiskt tar vara på butikernas avfall kallas internationellt för freegans eller dumpster divers. I Finland kallas de roskisätare.
 ■ "Friganism" bygger på antikonsumentism.

Fakta/Risker och regler

■ När "bäst före datum" har gått ut får butikerna sälja produkten om man tydligt skyltar om sent datum och sätter ned priset.
 ■ "Sista förbrukningsdag" är ett absolut datum. Efter det kan matvaran vara farlig och får inte säljas.
 ■ I bland annat gammal mjölk och kött kan den farliga listeriabakterien finnas. Den drabbar främst gravida och personer med nedsatt immunförsvar.
 ■ Konserver och vakumförpackad mat som förvarats varmt eller inte tillretts på rätt sätt kan leda till matförgiftningen botulism. Källa: Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Fyndat.

Robert Ammicht hittade felfri blomkål, purjolök och vindruvor på sin senaste cykeltur till stadens butiker.

Stadens kyrkoherde avskedas

Kyrkoherden i Mariehamns församling Jan-Erik Karlström avsätts från sin tjänst. Det beslöt Borgå domkapitel enhälligt.
 –Ett svårt beslut, säger nya biskopen Björn Vikström.

Att avsätta en kyrkoherde är en mycket ovanlig åtgärd, konstaterar biskopen, som är ordförande i domkapitlet.

–Beslutet fattades efter lång diskussion och det var inte lätt. Biskopen är förhindrad att säga desto mera om orsaken till att Jan-Erik Karlström får sparken, men det handlar i grunden om att en kyrkoherde ska vara en förebild för församlingen. Det skäl som tidigare nämnts är att han nyligen gått igenom sin femte skilsmässa.

–Det handlar om utövandet av tjänsten och huruvida det motsvarar det som kyrkolagen och kyrkoordningen förutsätter av en kyrkoherde.

Karlström har varit avstängd från kyrkoherdetjänsten sedan den 1 juli. Under de tre månader som det disciplinära förfarandet pågått har han inte heller fått utöva prästämbetet.

Tiden för avstängningen gick ut i går, samma dag som domkapitlet fattade beslut om avsättning. Karlström fick dock

tillbaka rätten att utöva prästämbetet.

Domkapitlets beslut vinner laga kraft efter 30 dagar ifall Karlström inte väljer att besvär sig till förvaltningsdomstolen i Helsingfors.

Den temporära avstängningen är slut, domen har inte vunnit laga kraft - vad ska Karlström göra nu?

–Han bör återgå till sin tjänst redan i morgon (torsdag). Han ska sköta sin tjänst tills beslutet vinner laga kraft. Om det blir besvär kan det dröja ungefär ett år, säger domkapitlets notarie Clas Abrahamsson.

Blir inte det en väldigt knepig situation?

–Ja, det kan man lugnt säga. Inte blir det lätt.

Vad händer om han inte återgår till kyrkoherdetjänsten på torsdag?

–Då måste han antingen an hålla om tjänstledigt eller säga upp sig.

Följer ni med hur det går?

–Ja, det gör vi hela tiden.

Följden av gårdagens beslut är att **Karl-Erik Nylund**, från och med i dag återgår till sin tjänst som t.f. kaplan i församlingen, det förordnande han hade innan han utsågs att sköta kyrkoherdetjänsten under Karlströms avstängning.

Kan Karlström söka den

Avsatt. Jan-Erik Karlström avsattes i går från tjänsten som kyrkoherde.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Iediga kaplanstjänsten i Mariehamns församling?

–Ja. Han kan söka vilken ledig tjänst han vill i vilken församling som helst. Utom kyrkoherdetjänsten.

Karlström har besvärat sig mot domkapitlets första beslut att inleda disciplinärt förfarande och har också, med juridisk hjälp, bemött den utredning som gjorts.

Han väljer att avstå från att kommentera domkapitlets gårdagsbeslut i Nya Åland.

ANNIKA ORRE
 annika.orre@nyan.ax

Matpriser sjönk mer än momsen

Den sänkning av matmomsen som genomfördes den 1 oktober visar sig fullt ut i lägre priser.

Prisnedgången från september till oktober är till och med större än så.

På Åland sjönk priserna på livsmedel med cirka 5,5 procent från september till oktober. Det visar den prisjämförelse som Konsumentforskningscentralen har gjort tillsammans med länsstyrelserna runtom i landet.

Momssänkningen var 4,3 procent.

–Säsongsvariationer, världsmarknadspriser med mera har gjort att priserna har sjunkit med mer än bara momsen, förklara prisinspektör **Henry Öberg**, som har följt prisutvecklingen på Åland.

Samtidigt som momsen sänktes så höjdes skatten på alkohol, vilket motverkar effekten för många konsumenter. Det kommer emellertid inte fram i den här undersökningen, eftersom alkohol inte ingår.

På rikssidan har det också förekommit skrivelser om att priser har smyghöjts genom att tillverkarna har ändrat vikt och innehåll i olika förpackningar, till exempel 100 g mindre korv än tidigare i ett korvpaket.

–Det är på sätt och vis en

Tabell. I januari låg priserna på Åland 102,8 procent (den lila stapeln) över nivån i oktober 2008. I augusti hade de sjunkit till drygt 1 procent över och i september ytterligare till strax under 1 procent över oktobernivån. I oktober låg priserna 4,7 procent under nivån ett år tidigare och 7,5 procent under nivån i januari.

Grafik: KONSUMENTFORSKNINGSCENTRALEN /MONICA FOGELSTRÖM

smyghöjning, men sådant har förekommit hela tiden. Det har inte med momsen att göra, säger Öberg.

Åland = Lappland

Prisutvecklingen har jämförts länsvis och det visar sig att Åland och Lappland ligger väldigt lika medan Uleåborgs län skiljer sig mest från mängden.

Åland och Lappland har bäg-

ge en nedgång i priserna på 4,7 procent; Uleåborg står med 6,7 procent och de övriga ligger på 5,1 och 5,7 procent.

Priskontrollerna fortsätter till mars. I juli höjs momsen på livsmedel med 1 procentenhet till 13 procent samtidigt som momsen på restaurangmat sänks från 22 till likaså 13 procent.

HARRIET TUOMINEN
 harriet.tuominen@nyan.ax

Riksdagen sade ja till tonnageskattelagen

Riksdagen har godkänt tonnageskattelagen som skall stärka rederiernas konkurrenskraft.

Ålands riksdagsledamot Elisabeth Naclér välkomnar lagen men hon vill att också passagerartrafiken och små rederier skall få bättre förutsättningar.

–Så har då Finland äntligen fått en tonnageskattelag som förhoppningsvis ska visa sig vara användbar. Det var på tiden.

Så inledde Elisabeth Naclér sitt anförande i riksdagen i går.

Naclér är nöjd över att finansutskottet hade lyssnat på hennes förslag från remissdebatten om att förlänga tidsfristen för ansökan om att godkännas som tonnageskatteskyldig från tre till fyra år.

–Det är helt rimligt med tanke på hur lång tid rederierna måste binda sig vid den nya skatteregimen.

EU tillåter

Den nya lagen är enligt Naclér inte den enda åtgärd som behövs.

–När denna så efterlängade

tonnageskatteregim kommit borde man väl bara berömma, men vi ska inte glömma alla de rederier som inte omfattas av regimen. Det handlar om passagerarfärjor såväl som små rederier som väl skulle behöva få konkurrenskraftiga förutsättningar, sade hon och påminde om att EU tillåter längre gående åtgärder än den nya tonnageskattelagen.

–Det visar systemen i andra länder på, betonade Elisabeth Naclér..

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
 titte.tornroth@nyan.ax

ett förfärligt slöseri

Hon skulle gärna se att man åtminstone hittade något sätt att i stället få användning för maten, genom att skänka bort den vid soppsök till exempel.

–Man ska inte slänga bort den i alla fall. Det finns fak-

tiskt folk på Åland som har det knapert, säger hon.

Stenroos-Fagerström tycker att vi stirrar oss för blinda på förpackningarnas bäst föredatum. Vi borde lita mer på våra sinnen, lukta och smaka på maten som man gjorde förr.

–Mjölk håller säkert en vecka efter utgångsdatumet den här tiden på året.

TANJA LÖNNQVIST
 tanja.lonnqvist@nyan.ax
 tfn 528 463

Kom ihåg

■ ■ **Demensföreningen på Åland:** Vi finns på julmarknaden på Torggatan lördag 5.12 Försäljning av glögg och pepparkaka och Alzheimers pins. Lotteri med fina vinster. Närmare information ger demensrådgivare Regina Österlund, Skarpansvägen 30 i Mariehamn, tfn 527369, 04575483818 eller e-post: regina.osterlund@handicampen.ax

■ ■ **Eckerö marthaförening:** Julfest med knytkalas onsdag 9.12 kl 13 i Eker-

gården. Obs! tallrik och bestick med.

■ ■ ■ **FORD classic och Motorsport Club:** Månadsmöte lördag 5.12 kl 14.00 i Idrottsgården. OBS! Ändrat datum.

■ ■ ■ **Föreningen för Norrfinström:** Höstmöte, Luciafest och missionsauktion söndag 6.12 kl 15.00 i Norrfinströmsgården.

■ ■ ■ **Föräldra-barn-gruppen Tittut för små barn med funktionshinder:** Träff på S:t Mårtensgården i Mariehamn, måndagar jämna veckor. Nu på måndag 7.12 kl 10-12 är det årets sista Tittut, då har vi julmys med glögg och pepparkakor.

■ ■ ■ **Godby Rotaryklubb:** Klubbens årsmöte hålls torsdag 3.12 kl 17.30 på Hotell- och restaurangskolan. Styrelsemöte kl 16.30.

■ ■ ■ **Hälsofrämjandet på Åland:** Välkomna med på julumiddag 11.12 kl 18.30 till Soltuna i Geta. Anmälningar till Regina tel 22185 eller Maggi tel 43606. Senast denna vecka.

■ ■ ■ **Hälsofrämjandet på Åland:** Välkomna med på Spa-resa till Pärnu i Estland 4.2. Förfrågningar angående resan till Regina tel 22185 eller Maggi tel 43606.

■ ■ ■ **Krigsveteranerna på Åland, Ålands flicklottor och soldatgossar:** Självständighetsdagen, söndag 6.12 kl 13.00, uppvaktning vid Minnesstenen, därefter traktering i restaurang Hjorten. Gudstjänsten kl 11.00 i St. Görans kyrka förordas.

■ ■ ■ **Kvinnfolk:** Öppet hus för spelmän på fredag 4.12 kl 19.00 i Öningebymuseum.

■ ■ ■ **Mariehamns marthaförening:** Julfest onsdag 9.12 kl 18.00 i Hotell Pommern. Vi äter julumiddag, sjunger och har trevligt. Kom i håg att ta en liten julkapp med. Amn. senast 3.12 till Ann-Lis tel 19548.

■ ■ ■ **Norra Ålands Pensionärer:** Traditionell Julfest med middag OBS! i Solbacka onsdag 16.12 kl 17.00. Ålands Accordeon Clubs medl. är välkomna som gäster och Tranvik Quinns. Anmäl Dig till Viking Buss tel:

22570 senast 11.12 Färd- och tidsplan för bussarna fås vid anmälan, eller NÅP 04573430154 (ordf.)

■ ■ ■ **Reseda:** Julfest torsdag 3.12 kl 18.30 på Bagarstugan. Sista anmälan till Handicampen tel 527360 senast 27.11 kl 15.00. Kom ihåg julkonserten lördag 5.12!

■ ■ ■ **Rädda Barnen på Åland:** OBS! Viktigt! Ingen insamling på torsdag. Insamlingen till Lettland har fått helt otroligt mottagande och bilen är fullpackad. Tack till alla!

■ ■ ■ **Rädda Barnen:** På lördag 5.12 kl 9.00-15.00 säljer vi våra julkransar och bockar, julgävkort och vanliga julkort samt Rädda Barnen-kläder på julmarknaden på Torget.

■ ■ ■ **Röda Korsgården:** Blodtrycksmätning tisdag 15.12 kl 10.00-12.00. (OBS datumet.)

■ ■ ■ **Visans vänner:** Viscafé torsdag 3.12 kl 19.00 i Alandica, musiksalen. (Lilla entrén, nedre plan.) På estraden: Kim & Marianne och Knut Grüssner. Kaffeservering.

■ ■ ■ **Visans vänner:** Julfest för medlemmar lördag 5.12 kl 19.00 i Öningebymuseet. Föreningen bjuder på mat. Medtag julkapp värde ca 5 euro.

■ ■ ■ **Vårt Hjärta:** Välkommen att hämta ut vinsterna i jubileumslotteriet från Handicampen, Skarpansvägen 30, må-fre kl 9-15, senast onsdag 23.12, fråga i receptionen.

■ ■ ■ **Västra Jomalas marthaförening:** Julfest på Rönngården torsdag 10.12 kl 19.00. Vid ev. förhinder ring 32477 före 7.12.

■ ■ ■ **ÅAB-pensionärer:** Träff i Café Bagarstugan torsdag 3.12 kl 13.00.

■ ■ ■ **Ålands konstförening:** Välkomna alla medlemmar på julglögg torsdag 3.12 kl 18.30 till Galleri Skarpans för att umgås och titta på ängloutställningen!

■ ■ ■ **Ålands Marthadistrikts styrelse:** Jullunch och styrelsemöte på Nautical på måndag 7.12 kl 12.00.

■ ■ ■ **Ålands Reumaförening:** Julfest på restaurang Hjorten fredag 4.12 kl 18.00.

Vi firar 1-15 år

Adrian Schåman i Kumlinge fyller 8 år idag den 3 december. Han gratuleras av mommo, Börje, moster , Robin och morbror Gustav.

Döda

BIRGER TAMMINEN

Den 30 november avled **Karl Birger August Tamminen** från Mariehamn i en ålder av 56 år. Han var född den 7 januari 1953 i Mariehamn.

Birger Tamminen var en välbekant Mariehamnsprofil. Han jobbade bland annat på Fixtjänst och städade också på Williams buss garage. De senaste åren kunde han inte arbeta av hälsoskäl.

Närmast sörjande är mor och syskon och många vänner.

LITEN
JULMARKNAD
i stan

Ålandsv. 36, norr om Bio Savoy

ÖPPET FRAM TILL JUL:
fredagar 14.00-17.00
lördagar 12.00-15.00
söndagar 12.00-15.00

Kransar, julpynt, smycken,
hantverk, hemvete, svartbröd,
bullar, lädor, sylt, gelé

VÄLKOMNA!

Saltvik B&B Tina D.Landell
Borgboda hantverk Gerd Lindblom

ÅLAND24:S
LUCKÖPPNING

Vinnare lucköppningen
2 december:

Berit Sjöberg

på Klintvägen i Mariehamn har
vunnit en märkmaskin från MKAB.
Vinsten hämtas i MKABs butik.

Vi håller butiken och
mottagningen stängd
fredag eftermiddag 4.12

Öppet 08.00-11.00

Ålands Smådjursklinik
Långkallesgränd 2, 22410 Godby
Tel: 38961, www.smadjurskliniken.ax

Bioprogrammet
i Alandica 27.11-6.12 **WWW.KINOCITY.FI**

STIEG LARSSONS
LUFTSLÖTTET SOM
SPRÄNGDES

F-15/13

Michael Nyqvist Noomi Rapace

VÄRLDSPREMIÄR

Stieg Larsson trilogen 10€

DATUM	Kl:
ikväll 3.12	19.00
fre 4.12	STÄNGT
lör 5.12	18.00 / 20.30
sön 6.12	16.00 / 18.30

BARA TRE
KVÄLLAR KVAR!

Skynda på!

Läs mer på **www.sf.se**
KÖP BILJETTER PÅ FÖRHAND I METRO RECORDS (Torggatan 6)

OBS! Det händer

TORSDAG 3.12
BARNMUSIK
■ ■ ■ **Mariehamn S:t Mårtensgården kl 17.45-18.30.** Sång- och lekstund för 3-6-åringar med vuxen.

BINGO
■ ■ ■ **Paf Casino kl 19.00.** IFK Bingo.

BIO
■ ■ ■ **Alandica kl 19.00.** "Luftslottet som sprängdes". F-15/13. Filmen fick två stjärnor av Nyans recensent.

INFORMATION
■ ■ ■ **Självstyrelsegården kl 19.00.** Bjarne Lindström presenterar ÅSUB:s skatterapport.

NÖJE
■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.
■ ■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Jonas "Plonken" Eriksson.

VI FIRAR
■ ■ ■ **FNs internationella dag** för handikappade.

VISCAFÉ
■ ■ ■ **Alandica musiksalen (lilla entrén, nedre plan) kl 19.00.** På estraden: Kim & Marianne och Knut Grüssner.

FREDAG 4.12
MUSIK
■ ■ ■ **Finströms kyrka kl 19.30.** Julkonsert med Intermezzokören under ledning av Guy Karlsson.

NÖJE
■ ■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** Toxic Lab Rats.
■ ■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Blues-rock ´n roll,-soul JAM.

TEATER
■ ■ ■ **Stadshuset kl 19.00.** "Rödlack & Blåljus". Fars av Robert Liewendahl.

ÖPPET HUS
■ ■ ■ **Nordens institut, Köpmansg. 4, kl 14.00-17.00.** Jazzmusik med Anna Rydén & Andy Fite. Filmpremiär: Ålands klagokör – The Movie. Julglögg.

Årets
JUL-
GRANAR
kommer till stan
10/12

Formklippta skogsgranar
och ädelgranar.
Bra priser och bra
kvalitet.
Se mer i kommande annons!
TORG
handlarn

OBS! Granförsäljningen sker vid Teboil Bilmacken vid Östra utfarten

Ny på Åland
Agnes 2 år fick en lillebror den 24 november klockan 01.08. Han ska heta Emil. Emil vägde 4.240 gram och var 52,5 centimeter lång. Föräldrar är Linda och Dan Jansson. Familjen bor i Saltvik Kroklund. Foto: PRIVAT

Nina Smets
Epost: nina.smets@nyan.ax
Telefon: 528 406

”Skärgården lever men folket är utdöende”

Fakta/Björn Carneholm, 70 år

Namn: Björn Carneholm
Född: den 5 december 1939 på Kungsholmen i Stockholm.
Bor: Brändö Baggholma.
Yrke: pensionerad lärare.
Intressen: film, teater, opera och samhällsutveckling.
Familj: frun **Raija**, barnen **Sara** och **Mikael**.
Födelsedagen: firas på kryssning. Men den 9 december håller Björn öppet hus i Baggholma mellan klockan 16.04-20.30.

För det första, 16.04? Tänk om någon kommer 16.03?

Ja, men då blir det inte 70 sammanlagt, säger **Björn Carneholm**. Jag låg en natt och funderade. 16 plus 4 är 20. Det plus 20 och 30 blir 70.

Sådan är han, Björn. Han funderar ut klurigheter med siffror och ord. Ibland förstår man inte, men när han förklarar så inser man det roliga. Eller finurliga.

Björn föddes med segerhuva på Kungsholmen i Stockholm. Det där med segerhuvan piggar upp honom.

–Det är bra att veta om man mår dåligt någon gång. (Att födas med segerhuva innebär att fosterhinnan sitter som en huva på huvudet när man föds. Det lär ska betyda tur.)

Uppväxt i skärgård

Under uppväxten bodde Björn på Söder.

–Det är nära vattnet. Både Kungsholmen och Södermalm är öar och det är därifrån min längtan till skärgården har kommit. Jag är uppvuxen i Stockholms inre skärgård.

Björn var väldigt osäker på vilket yrke han skulle välja. Han jobbade bland annat på resebyrå, som chaufför och som lärling på LM Ericsson innan han började lärarutbildningen vid närmare 30 års ålder. Han ville bli tecknings- eller folkskollärare och sökte in till båda utbildningarna. Två veckor efter att terminen på Lärarhögskolan i Kristianstad hade börjat fick Björn beskedet att det fanns en plats för honom

–Jag hade fyra timmar på mig att bestämma om jag skulle gå i skola de kommande fyra åren.

Han har aldrig ångrat sitt beslut. I ett yrkesvalstest hade han kryssat i allt utom skådespelare.

–Det är så dåliga arbetstider när man är skådespelare. Annars tycker jag om att synas.

Och i Brändö blev han sedd.

–Man är någon där. I

Stockholm är man så anonym.

IB-affären

Björns första vistelse i Brändö inleddes år 1973. Då flyttade Björn med fru och sonen **Mikael** till Brändö och började som ambulerande speciallärare i Brändö och Kumlinge.

–Det var svårt att få jobb i Sverige. Det kan ha varit av politiska orsaker.

Det var mitt under IB-affären som skakade om Sverige. Det visade sig att försvaret samlat in information om svenskar för att kartlägga eventuell kommunistisk aktivitet.

Tidningen Folket i Bild avslöjade det hela och Björn hade varit ombud för tidningen, det vill säga sålt tidningar.

Under studietiden hade rektorn för Lärarhögskolan också kallat in sina elever och bett dem uppges sin politiska åskådning.

–Jag fick inga jobb i Sverige och det kan ha berott på att jag var så blåögd att jag avslöjade min politiska åskådning. Det var väldigt känsligt i Sverige. Allt som luktade vänster om regeringspartiet var misstänkt.

När Björn anlände till Brändö med färja såg han en kvinna som lastade lådor med IB skrivet med stora bokstäver.

Men det var ingen fara. Det var **Nancy Björkvall** som lastade lådor från Ingeborgs bageri i Torsholma.

Diagnos celiaki

Björn inledde studier till speciallärare i Vasa år 1975, men var fortsättningsvis bosatt i Brändö Samma år föddes dottern Sara som i dag är grafisk formgivare.

År 1983 skilde sig Björn och flyttade från Brändö. Han jobbade på olika ställen i Sverige och även på Åland.

Under den tiden försämrades Björns hälsa. Han rasade i vikt och vägde som minst 48 kg. År 1992 fick han beskedet av läkaren **Dag Nyman**. ”nu har du ätit din sista smörgås, Björn”.

Björn fick diagnosen celiaki, det vill säga glutenin-

PRATSTUNDEN

Skärgårdsbo. Björn Carneholm föddes och växte upp i Stockholms innersta skärgård och bor nu i Ålands yttersta skärgård. Foto: JONAS EDSVIK

tolerans. Beskedet kom som en lättnad.

–Jag var glad att jag levde. Jag såg nog ganska eländig ut och orkade knappt arbeta.

Brändö bio

År 1992 flyttade Björn åter ut till Brändö. Då hade han redan ett hundra år gammalt hus i Baggholma som han köpte 1986.

Redan under sin första session i Brändö var Björn med och startade Brändö bio. Tillsammans med andra Brändöbor lyckades han hålla igång verksamheten, men nu är den i dvala.

–Vi funderar på att försöka med digital bio.

Orsaken till bions uppkomst ligger kanske i att Björn inte ville ge upp lyxen att se film på bio.

–Jag är uppvuxen med bio. I Stockholm fanns över hundra biografer.

När Björn flyttade till Brändö kunde han bara se en kanal på tv. Så när alla pusselbitar föll på plats grundades Brändö bio. Första filmen var Äppelkriget av **Tage Danielsson**.

Skärgårdsutvecklare

Nu är Björn pensionär. Redan som deltidspensionär skrev han en bok om skärgårdsbor och deras iskultur. Han har också gett ut ett skönlitterär bok om Brändö. Tillsammans med sin fru **Raija** reser han mycket. Raija från Täby och Björn från Baggholma fann varandra på nätet och genom olika lyckliga sammanträffanden kunde Raija flytta till Baggholma i september 2000. År 2007 gifte sig paret.

Björn har många idéer för hur skärgården kan utvecklas. Han understöder bland annat varmt idén om kata-

maraner i norra skärgården.

–Varför inte låta dem gå till Åbo längs Arandas gamla rutt?

Han ser inte skärgården som ett utdöende koncept. –Men folket är utdöende, säger han och skrattar. Jag är den äldste på Baggholma.

Han skulle gärna se att det flyttade folk till skärgården och brukade skogen och jorden.

–Då kan det bli en riktigt levande skärgård.

NINA SMETS
nina.smets@nyan.ax
tfn 528 451

GUDSTJÄNSTER

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

3.12 Torsdagslunch kl. 12 på Margaretagården, pris 6 €

4.12 Klintens och kyrkans syförenings bazar i S:t Görans församlingshem kl. 19. Auktion, andakt och servering

6.12 Andra söndagen i Advent (Din konung kommer i härlighet) Självständighetsdagen (Välsigna och bevara vårt land)

Högmässa kl. 11 i S:t Görans kyrka, P Karlsson, M Backman

6.12 Krigsveteranernas uppvaktning kl. 13 vid Monumentet, gravgården, P Karlsson

Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus klo 13 S:t Göranin kirkossa, Sirkka Liisa Enqvist, Lita Gustavsson

9.12 Morgonmässa i S:t Görans kyrka kl 08.30, P Karlsson, G Karlsson
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19 500

DÖDA

Vår kära

Ebba Maria Johansson

f. Ahlqvist
* 13.10.1916
† 20.11.2009

I ljus och tacksamt minne bevarad

Ditt hem som Du älskat där blommor har spirat det lämnar Du nu för en skönare värld. Tack för kärlek och omsorg allt vackert Du tänkt.

Guðrun och Carl-Erik Dag och Lena

Kära farmor, se ned till oss ibland När från oss Du farit till ett bättre land Tänd på himlavalvet oss en stjärna klar Att vi alltid minns vad för oss Du var

Sofia, Sarah och Charlotta

Jordfästningen äger rum i Saltviks kyrka lördagen den 12 december kl. 11.00. Avfärd från hemmet kl. 10.30. Därefter minnestund i Mariagården, vartill alla vänligen inbjudes.

Tack

för den överväldigande uppvaktningen som gjorde vår ”jubileumsdag” till ett minne för livet.

Putte och Stefan

TACK

Vårt varma Tack till Er alla som hedrat minnet av vår kära

Karin Wennström

De anhöriga

TACK

Vårt varma tack till alla som på olika sätt hedrat minnet av

Karl-Erik Sommarlund

Larry och Maire Kurt

TACK

Ett varmt tack till ALLA som på olika sätt hedrat minnet av vår käre

Nils " Nisse" Mattsson

Tack även till Hemsjukvården för omsorgsfull vård.

Agnes Kerstin o. Johnny med fam.

IN MEMORIAM

Morfar
Sven Sandlund
† 28.10.1998

Morbror
Roy Sandlund
† 5.10.2002

Mormor
Märtha Sandlund
† 11.8.2009

Ingenting är sig längre likt. Sånade, och fortfarande innerligt älskade.

Fina minnen från förr tar vi nu fram i juletid.

Isabel, Elias och Matilda

DÖDA

Vår kära

Katarina (Karin) Adolfina Wennström

* 7.8.1924
† 16.11.2009

Vågorna svallar mot stranden så stilla i gryningens timma Fåglarna flyger mot skyn, strålände skimmer av solen Änglarna sjunger ditt namn i den klara och frostiga natten himmelen öppnar sin famn, stjärnorna åter ska lysa.

Vidar Gunhild Sune Gun-Maj & Matthias Anna, Niklas Bertil m. familj

Övrig släkt och vänner

Jordfästningen har ägt rum i stillhet

NR 38

Namn:.....

Adress:.....

.....

.....

.....

LÖSNING KRYSS 37

GRATTIS

Casinolotterna i krysset 37 går till **Therese Sjöblom** i Mariehamn. Varsin Naturlott får **August Eriksson** och **Bror Rosenqvist**, även de mariehamnare. Priserna kommer med posten.

The crossword puzzle grid is filled with Swedish clues. The top photograph shows a man and a woman on a beach, and the bottom photograph shows a group of people on a grassy field with a large airplane in the background.

Across clues (Across):

- 1. HUR IS I MAGEN
- 10. AR MISSARS LIV
- 11. DEN LAS-AS MED TÄVAN I OGOEN
- 12. AR KRYSSSET
- 13. TARZANS FAR
- 14. TILG- OXE
- 15. PLATTOR SOM SÄTTS DEN LATA KATTEN KAN STÅ PÅ RÄSE- BORDET
- 16. RLEY KRAMAD VED STRID
- 17. TELL- TALAD
- 18. HÄLLA GOD FART
- 19. RLEY KRAMAD VED STRID
- 20. TELL- TALAD
- 21. HÄLLA GOD FART
- 22. RLEY KRAMAD VED STRID
- 23. TELL- TALAD
- 24. HÄLLA GOD FART
- 25. RLEY KRAMAD VED STRID
- 26. TELL- TALAD
- 27. HÄLLA GOD FART
- 28. RLEY KRAMAD VED STRID
- 29. TELL- TALAD
- 30. HÄLLA GOD FART
- 31. RLEY KRAMAD VED STRID
- 32. TELL- TALAD
- 33. HÄLLA GOD FART
- 34. RLEY KRAMAD VED STRID
- 35. TELL- TALAD
- 36. HÄLLA GOD FART
- 37. RLEY KRAMAD VED STRID
- 38. TELL- TALAD
- 39. HÄLLA GOD FART
- 40. RLEY KRAMAD VED STRID
- 41. TELL- TALAD
- 42. HÄLLA GOD FART
- 43. RLEY KRAMAD VED STRID
- 44. TELL- TALAD
- 45. HÄLLA GOD FART
- 46. RLEY KRAMAD VED STRID
- 47. TELL- TALAD
- 48. HÄLLA GOD FART
- 49. RLEY KRAMAD VED STRID
- 50. TELL- TALAD
- 51. HÄLLA GOD FART
- 52. RLEY KRAMAD VED STRID
- 53. TELL- TALAD
- 54. HÄLLA GOD FART
- 55. RLEY KRAMAD VED STRID
- 56. TELL- TALAD
- 57. HÄLLA GOD FART
- 58. RLEY KRAMAD VED STRID
- 59. TELL- TALAD
- 60. HÄLLA GOD FART
- 61. RLEY KRAMAD VED STRID
- 62. TELL- TALAD
- 63. HÄLLA GOD FART
- 64. RLEY KRAMAD VED STRID
- 65. TELL- TALAD
- 66. HÄLLA GOD FART
- 67. RLEY KRAMAD VED STRID
- 68. TELL- TALAD
- 69. HÄLLA GOD FART
- 70. RLEY KRAMAD VED STRID
- 71. TELL- TALAD
- 72. HÄLLA GOD FART
- 73. RLEY KRAMAD VED STRID
- 74. TELL- TALAD
- 75. HÄLLA GOD FART
- 76. RLEY KRAMAD VED STRID
- 77. TELL- TALAD
- 78. HÄLLA GOD FART
- 79. RLEY KRAMAD VED STRID
- 80. TELL- TALAD
- 81. HÄLLA GOD FART
- 82. RLEY KRAMAD VED STRID
- 83. TELL- TALAD
- 84. HÄLLA GOD FART
- 85. RLEY KRAMAD VED STRID
- 86. TELL- TALAD
- 87. HÄLLA GOD FART
- 88. RLEY KRAMAD VED STRID
- 89. TELL- TALAD
- 90. HÄLLA GOD FART
- 91. RLEY KRAMAD VED STRID
- 92. TELL- TALAD
- 93. HÄLLA GOD FART
- 94. RLEY KRAMAD VED STRID
- 95. TELL- TALAD
- 96. HÄLLA GOD FART
- 97. RLEY KRAMAD VED STRID
- 98. TELL- TALAD
- 99. HÄLLA GOD FART
- 100. RLEY KRAMAD VED STRID
- 101. TELL- TALAD
- 102. HÄLLA GOD FART
- 103. RLEY KRAMAD VED STRID
- 104. TELL- TALAD
- 105. HÄLLA GOD FART
- 106. RLEY KRAMAD VED STRID
- 107. TELL- TALAD
- 108. HÄLLA GOD FART
- 109. RLEY KRAMAD VED STRID
- 110. TELL- TALAD
- 111. HÄLLA GOD FART
- 112. RLEY KRAMAD VED STRID
- 113. TELL- TALAD
- 114. HÄLLA GOD FART
- 115. RLEY KRAMAD VED STRID
- 116. TELL- TALAD
- 117. HÄLLA GOD FART
- 118. RLEY KRAMAD VED STRID
- 119. TELL- TALAD
- 120. HÄLLA GOD FART
- 121. RLEY KRAMAD VED STRID
- 122. TELL- TALAD
- 123. HÄLLA GOD FART
- 124. RLEY KRAMAD VED STRID
- 125. TELL- TALAD
- 126. HÄLLA GOD FART
- 127. RLEY KRAMAD VED STRID
- 128. TELL- TALAD
- 129. HÄLLA GOD FART
- 130. RLEY KRAMAD VED STRID
- 131. TELL- TALAD
- 132. HÄLLA GOD FART
- 133. RLEY KRAMAD VED STRID
- 134. TELL- TALAD
- 135. HÄLLA GOD FART
- 136. RLEY KRAMAD VED STRID
- 137. TELL- TALAD
- 138. HÄLLA GOD FART
- 139. RLEY KRAMAD VED STRID
- 140. TELL- TALAD
- 141. HÄLLA GOD FART
- 142. RLEY KRAMAD VED STRID
- 143. TELL- TALAD
- 144. HÄLLA GOD FART
- 145. RLEY KRAMAD VED STRID
- 146. TELL- TALAD
- 147. HÄLLA GOD FART
- 148. RLEY KRAMAD VED STRID
- 149. TELL- TALAD
- 150. HÄLLA GOD FART
- 151. RLEY KRAMAD VED STRID
- 152. TELL- TALAD
- 153. HÄLLA GOD FART
- 154. RLEY KRAMAD VED STRID
- 155. TELL- TALAD
- 156. HÄLLA GOD FART
- 157. RLEY KRAMAD VED STRID
- 158. TELL- TALAD
- 159. HÄLLA GOD FART
- 160. RLEY KRAMAD VED STRID
- 161. TELL- TALAD
- 162. HÄLLA GOD FART
- 163. RLEY KRAMAD VED STRID
- 164. TELL- TALAD
- 165. HÄLLA GOD FART
- 166. RLEY KRAMAD VED STRID
- 167. TELL- TALAD
- 168. HÄLLA GOD FART
- 169. RLEY KRAMAD VED STRID
- 170. TELL- TALAD
- 171. HÄLLA GOD FART
- 172. RLEY KRAMAD VED STRID
- 173. TELL- TALAD
- 174. HÄLLA GOD FART
- 175. RLEY KRAMAD VED STRID
- 176. TELL- TALAD
- 177. HÄLLA GOD FART
- 178. RLEY KRAMAD VED STRID
- 179. TELL- TALAD
- 180. HÄLLA GOD FART
- 181. RLEY KRAMAD VED STRID
- 182. TELL- TALAD
- 183. HÄLLA GOD FART
- 184. RLEY KRAMAD VED STRID
- 185. TELL- TALAD
- 186. HÄLLA GOD FART
- 187. RLEY KRAMAD VED STRID
- 188. TELL- TALAD
- 189. HÄLLA GOD FART
- 190. RLEY KRAMAD VED STRID
- 191. TELL- TALAD
- 192. HÄLLA GOD FART
- 193. RLEY KRAMAD VED STRID
- 194. TELL- TALAD
- 195. HÄLLA GOD FART
- 196. RLEY KRAMAD VED STRID
- 197. TELL- TALAD
- 198. HÄLLA GOD FART
- 199. RLEY KRAMAD VED STRID
- 200. TELL- TALAD
- 201. HÄLLA GOD FART
- 202. RLEY KRAMAD VED STRID
- 203. TELL- TALAD
- 204. HÄLLA GOD FART
- 205. RLEY KRAMAD VED STRID
- 206. TELL- TALAD
- 207. HÄLLA GOD FART
- 208. RLEY KRAMAD VED STRID
- 209. TELL- TALAD
- 210. HÄLLA GOD FART
- 211. RLEY KRAMAD VED STRID
- 212. TELL- TALAD
- 213. HÄLLA GOD FART
- 214. RLEY KRAMAD VED STRID
- 215. TELL- TALAD
- 216. HÄLLA GOD FART
- 217. RLEY KRAMAD VED STRID
- 218. TELL- TALAD
- 219. HÄLLA GOD FART
- 220. RLEY KRAMAD VED STRID
- 221. TELL- TALAD
- 222. HÄLLA GOD FART
- 223. RLEY KRAMAD VED STRID
- 224. TELL- TALAD
- 225. HÄLLA GOD FART
- 226. RLEY KRAMAD VED STRID
- 227. TELL- TALAD
- 228. HÄLLA GOD FART
- 229. RLEY KRAMAD VED STRID
- 230. TELL- TALAD
- 231. HÄLLA GOD FART
- 232. RLEY KRAMAD VED STRID
- 233. TELL- TALAD
- 234. HÄLLA GOD FART
- 235. RLEY KRAMAD VED STRID
- 236. TELL- TALAD
- 237. HÄLLA GOD FART
- 238. RLEY KRAMAD VED STRID
- 239. TELL- TALAD
- 240. HÄLLA GOD FART
- 241. RLEY KRAMAD VED STRID
- 242. TELL- TALAD
- 243. HÄLLA GOD FART
- 244. RLEY KRAMAD VED STRID
- 245. TELL-

Lösning på sidan 22

LÄTT

		4		2		7	9	8
7			9	5	4	2		1
2	9	1			3			
	6	3	8					
	2			3				9
							8	5
		5		1		4	6	
6			2	7	5	8		
1	3	2		4				

MEDEL

		7					9	3
			8					
	9	5					7	
	2			6			8	
								9
		1	7	5				
7					1	2	5	
4			6			1		
	8				7			

SVÅR

			2					
4	9				8			
6					9	4	2	
			3		7		9	4
9			1					
	7		8			2		3
1	5	7			3			
					2	7		
						6	4	

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Jag gillar Finland för att det är kallt här, helvetet är en beach vid Medelhavet.
SLAVOJ ZIZEK, slovensk filosof, i Hbl-intervju

Tron på Gud ger henne styrka

– Min tro på Gud.

Svaret kommer utan tvekan när Carola får frågan om vad som får henne att orka med skivinspelningar, konsertturnéer, tv-framträdanden. Nyan fick sig en pratstund med Carola inför gårdagens dubbla konserter i Alandica.

I början av november släppte Carola julalbumet Christmas in Betlehem. Skivan som bara innehåller material på engelska har framgångsrikt lanserats internationellt. Nu är hon ute på en nordisk julturné genom Sverige, Finland och Norge.

Du har varit på Åland tidigare. Hur känns det att vara här igen?

– Det känns faktiskt som att komma hem. Jag har besökt Åland sedan jag var liten och jag tycker det är fint att det svenska och finska på något sätt möts här, säger Carola som också berättar att hon har en del bekanta på Åland.

– Jag känner ju kyrkfolk här, jag är bekant med dem som driver Havsvidden. Och med Anders Wiklöf, förstås.

Christmas in Betlehem gick ju snabbt i topp på Amazonlistan över mest nedladdade julalbum

Carola. En glad och sprallig Carola utanför Alandica där hon gav dubbla julkonserter i går kväll.

Foto: JONAS EDSVIK

och ligger fortfarande bra till där. Hur känns det?

– Det är knappt att jag tror att det är sant. Det är väl-

digt inspirerande och känns mycket bra med tanke på framtiden. Lanseringen har varit den rätta.

Vad får dig att orka

med allt som du har på gång?

– Min tro på Gud. Den är drivkraften i allt. Det är den som gör att jag kan behålla

glädjen i det jag gör.

Din turné lockar mycket publik. Vad tror du de som kommer till dina konserter söker?

– Frid, tror jag. Den grundläggande friden och heligheten. Den frid som man kan känna på julafton men också alla andra dagar. Guds närvaro, tryggheten, hoppet.

Och vad vill du själv förmedla till konsertbesökarna?

– Tro, hopp och kärlek. Närheten till Gud, den försoning som korset står för.

Det du gör nu är en julturné med en julsången. Vad betyder julen för dig?

– Den betyder värme och glädje, men jag känner också med dem som tycker att julen är svår, med alla dem som till exempel förlorat någon nära vän eller anhörig.

Till slut, hur tänker du själv fira jul i år?

– Troligen skall jag fira jul med min syster och min kusins familj eftersom min son skall vara hos sin pappa över julen.

Carolans julturné inleds i Malmö den 21 november och avslutas på Cirkus i Stockholm den 21 december efter 19 konserter. Från Åland bär det nu vidare till Österbotten.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Showen ett patetiskt väckelsemöte

Carolans nya skiva har fått ett svalt bemötande av de svenska recensenterna som bland annat tycker att den är tråkig.

Konserten, som bygger på plattan, är däremot inte tråkig - den är bitvis skrattretande banal.

Oavsett vad man tycker om artisten är det nästan alltid spännande att gå på en konsert för att kolla in själva showen.

Det visuella och dramaturgiska spelar ju, åtminstone inom populärmusiken, en betydande roll i vår tids konsertkoncept.

Jag inbillade mig att en artist av Carolas kaliber skulle leverera en show där scenografi och ljussättning skickligt binds ihop med en vacker röd tråd till en elegant och smakfull helhet. Jag hade fel.

Utsträckta armar

Det ser först lovande ut. På scenen står massor av brinnande stearinljus bland kud- dar och små olivträd, och orientaliska lyktor hänger från taket. Man kan känna kryddorna från åkta rökelse trots att den bara finns i form av vanlig doftlös scendimma.

I denna varma och mustiga scenmiljö gör Carola sin entré. Helt vitklädd och med utsträckta armar stiger hon fram ur mörkret och in i en ljuskägla samtidigt som Betlehems stjärna tänds ovanför henne.

Kitschigt religiöst. Carolans religiösa konsert erbjuder varken den katolska mässans djupt berörande skönhetsupplevelse eller den livsbejakande glädjen i en baptistgudstjänst i svarta Harlem.

Vad föreställer hon? Mesias? En väckelsegudinna?

Under resten av konserten avlöser den ena billiga klichén den andra.

På en stor duk bakom Carola projiceras svartvita bil-

der av en fåraherde, en ängel eller sorgsna barnaögon. Eller av Carola som långsamt vandrar i en olivlund i det heliga landet.

Samtidigt procijerar ljuskanonen stjärnor över Alan-

dicas innertak som vore det en nattklubb.

Det är inte elegant och det är definitivt inte smakfullt.

Vemod och passion

Det är också pinsamt de gånger då Carola vänder sig direkt till publiken.

Att hon glömt vad Alandica heter kan man förlåta, men att hon också påstår att ålänningarna har de typiska finsk-ungerska egenskaper-na vemod och passion får en och annan i salen att skruva på sig lite nervöst.

Hela konserten känns som om den har designats med spektakulära moderna amerikanska väckelsemöten som mall.

Kanske är det just det det hela handlar om? En förberedelse inför en eventuell USA-turné efter skivframgångarna där?

Men också i USA torde den här versionen få det svårt - turistgudstjänsterna i kyrkorna i Harlem ligger hästlängder före vad både fart och engagemang beträffar.

Finns det då ingenting snällt att säga?

Jodå. Ingen torde bli besviken över Carolas röst eller scennärvaro. Bara man blundar är sångerna mycket vackra och långt ifrån så tråkiga som recensenterna påstår.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Stina och Sture Wiklund och Janne Nordberg valde att köpa biljett nära scenen för att få se Carola ordentligt.

Carola drog stor publik

Många ålänningar sökte sig till Alandica i går för att få se Carola uppträda.

Publiken räckte till en fullsatt kvällsföreställning och till en till hälften fullsatt konsert på eftermiddagen.

Det är nästan utan undantag medelålders och äldre personer samt enstaka barn som på eftermiddagen kom för att se och höra Carola. Inte många ungdomar syns till.

I Alandicas aula sitter Ralf och Marianne Sjöberg som sipprar på var sitt glas vin medan de väntar på att konserten med Carola skall börja.

Sjunger fint

Vad är det med Carola som lockar er hit?

– Hon sjunger så otroligt fint, speciellt julsångerna, säger Ralf.

Är det första gången ni ser henne live?

Ralf och Marianne Sjöberg är extra förtjusta i Carolans julsånger.

– Jo, det är det men vi har ju följt med henne enda från ”Främling”.

Bra artist

Inne i salen sitter Stina och Sture Wiklund och Janne Nordberg.

– Hon är en bra artist, jag har sett henne i Sound of Music, säger Stina och de två männen håller med.

– Visst är hon duktig, säger de.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Ge en julhälsning och gör en hjälpinsats!

Önska God Jul och Gott Nytt År med en annons i Nya Åland

En annons enligt denna modell kostar 27€ inkl. moms. Av detta belopp går 10€ till välgörande ändamål (t.ex. Ålands Barnfond, Ålands Självhjälpsförening, Ålands cancerförening, Rädda Barnen, Djurskyddsföreningen).

Ring 23 444, faxa 23 450 eller kom in till oss på annonsavdelningen så hjälper vi dig. Du kan också skicka e-post till: annons@nyan.ax, ange då din faktureringsadress och till vilken fond du vill betala. Gäller endast privatpersoner.

Rabatt på julhälsningen med Nyankortet!
Med Nyankortet får du julhälsningen för endast 22€ inkl. moms

Annonserna publiceras
t.o.m. 22/12 2009.

Nya Åland
www.nyan.ax

Läsande förebild. Daniel "Daja" Sjölund besökte Ytternäs skola i går som en del i projektet Livslångt läsande. Foto: JONAS EDSVIK

Daja gillar deckare

KULTUR. Daniel "Daja" Sjölund besökte i går Ytternäs skola som en del i projektet Livslångt läsande.

– Jag tycker att det hör till att man som fotbollsspelare försöker vara en bra förebild. Jag skulle ha uppskattat en sådan här grej själv när jag gick i skolan, säger han.

Elspeth Randelin, skolbibliotekarie i Ytternäs skola hade i går bjudit in fotbollsspelaren Daniel "Daja" Sjölund till skolan. Sjölund träffade två elevgrupper och berättade om sitt liv och sin karriär som fotbollsspelare, men också om sina läsvanor.

– När jag gick i skolan blev det inte att man läste så mycket böcker eftersom det fanns så mycket annat att läsa men ju äldre jag blivit desto mer läser jag, säger han.

Daja berättar att den senaste bok han läst är **Jens Lapidus**

"Aldrig fucka upp" och att det är just deckare som gäller när han väljer genre.

– Och jag har alltid en bok med i väskan när jag reser. Det blir mycket korsord och böcker på väg till bortamatcher, säger han.

Fotbollssnack

Oundvikligt glider samtalet över från böcker till fotboll. Eleverna vill veta om vilket lag i Europa Daja helst av allt skulle vilja spela för och Daja behöver ingen lång betänktid.

– Barcelona. Det finns inget annat lag som spelar som dem, de har tagit fotbollen till en helt ny nivå. I år har de kanske inte varit lika bra men i fjol var de helt magiska.

Elevernas lärare passar på att puffa för det lag där han hoppas se Daja nästa år.

– IFK Göteborg förstås. Det är ju bättre att slå i toppen än i botten.

Innan timmen är slut får

Sjölund också några tips om vilka böcker han bör läsa här näst.

– Stieg Larsson är bra, snäppet vassare än Lapidus, informerar tidningen Ålands fotograf.

– Jag läser John Grisham men det tar ett tag innan de böckerna blir bra, säger läraren med IFK Göteborg i sitt hjärta.

Daja tackar för tipsen och säger att man måste ge en bok cirka 100 sidor innan man ratar den. Sedan uppmanar han eleverna att jobba hårt i skolan och fortsätta läsa böcker.

– Det är viktigt att man har något annat att luta sig tillbaka på utom fotbollen!

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax
tfn 528 462

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Kristina Värnman ställer ut keramik

i Finströms kommunbibliotek i Godby. Hon visar bruksföremål som muggar, skålar, krukor och vaser. Med på utställningen finns även hennes handstickade vantar av hemspunnet garn.

Senast ställde **Kristina Värnman** ut i biblioteket för två år sedan. Utställningen pågår till den 21 december.

Finland. Nätverket stöder språkundervisningen, ordnar fortbildning för lärare, informerar om betydelsen av språkkunskaper och förmedlar svensk ungdomskultur till finska skolor. Svenska nu koordineras av Hanaholmens kulturcentrum. I år har 130 000 ungdomar nåtts av projektet.

Tomas Bolme har utsetts till

"Årets taltrast". Bolme belönades vid en tillställning i Röda rummet på Berns salonger i Stockholm.

Tomas Bolme har läst in över 100 ljudböcker – allt från Tintin och **Agata Christie** till de nyligen utkomna "Mörkrets alla färger" av **Peter Robinson** och "Palatsmordet" av **Jan Mårtenson**.

Priset Årets taltrast delas årligen ut till den bästa inläsaren av ljudböcker.

Vinnaren har röstats fram av medlemmarna i Lyssnarklubben, Sveriges största ljudboksklubb med över 75.000 medlemmar. Tidigare vinnare av Årets taltrast är **Katarina Ewerlöf**, **Hans Alfredson** och **Torsten Wahlund**.

ÖPPET HUS

på Jomala bibliotek
5/12 kl 13-15.

Marthorna säljer hantverk och böcker.

Julkalppsböcker skyltas. Lånedisken öppen.

Servering av julkaka.

Välkomna!

Leo Löthman är författargäst

i Lumparlands bibliotek på tisdag, den 8 december kl. 19. Löthman berättar då om sin senaste roman "Odjur" som kommit på PQR i höst och signerar också böcker.

Jussi Lindberg, sångare i dans-

bandet Showdown från fastlandet ger ut skiva med gamla svenska låtar. De flesta från 60-talet.

– Det är låtar jag lyssnade till i mitt barndomshem och därför heter skivan "Melodier hemifrån", berättar Lindberg.

Skivan släpps – om allt går enligt planerna – den 5 december.

Kommunbiblioteket i Jomala håller

öppet hus på lördag, 5 december, kl 13-15. Biblioteket skyltar med ett urval av årets nya böcker som passar i julkalppssäcken, marthorna medverkar med försäljning av handarbete och egna böcker och det ordnas med glögg- och kaffeservering, berättar biblioteks- och kulturchef Gunilla Jansson.

från **26,70**

32,10

Manöverbar traktorgrävare med lysen och ljud

TILLFÄLLET

– gör julklapparna billigare

Stort dockhus

Med våra priser blir det många julklappar för hela familjen under granen

Pratande docka

Dockhuvud: modell för sminkning och frisering

Shoppande docka

Radiostyrda bilar, olika modeller

Parkeringsgarage

Bilbana, 7 m. 2 st loopar

Omklädbar docka

Trädgårdstomtar

Massor med badset i olika storlekar och förpackningar

Kronljus 30-pack 100% stearin

Tomte med ryggsäck H: 40, 61 alt 81 cm

Knivset 6 delar 3 färger

Julpapper OBS! 10 m

Eldstadsset 4 del

Laservattenpass

Skruvmejselset 20 delar

TILLFÄLLET

– ett företag i Nordiska Tjänster AB

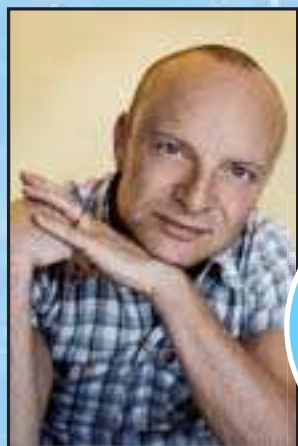
VI HAR ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19. Lördag Söndag 11-16

tel. 17 570 fax 17 581

Lövuddsvägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)

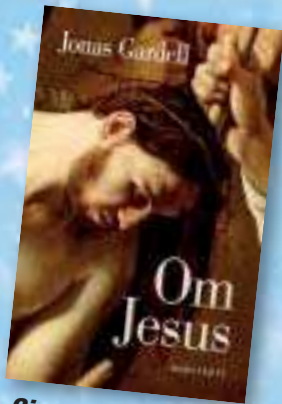
KOM OCH TRÄFFA DINA FAVORIT- FÖRFATTARE!

JONAS GARDELL

signerar sin bok
Om Jesus

**Måndag
7 dec
kl 16–16.30**

Signeringsspecial:
23,90€

KJELL WESTÖ

signerar sin bok
*Gå inte ensam
ut i natten*

**Tisdag
8 dec
kl 16–17**

Signeringsspecial:
23,90€

**MARI STEFANSDOTTER
och CARINA KARLSSON**

signerar sin bok *Hundra år i Hästvåg*

**Onsdag
9 dec
kl 16–17**

Pris: 34€

MONIKA FAGERHOLM

signerar sin bok
Glitterscenen

**Fredag
11 dec
kl 11–13**

Signeringsspecial:
23,90€

**MARIEHAMNS
BOKHANDEL**

Torggatan 14 | Tel 19 745 | Fax 19 744

**ÖPPET: Mån-ons + fre 9–17.30,
tor 9–20, lör 10–16**

SÖNDAG 6/12 ÖPPET 10.00–16.00

Vernissage. Några av eleverna på vernissagen. Elevassistent Pia Lindström håller i julmusten.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Vattenkonst med vattenfärger

I går blev samtliga elever i Lumparlands skola konstnärer. Det hölls vernissage med julmust och pepparkakor på en utställning med elevkonst i biblioteket.

Agneta Wilhelms, som är klasslärare för årskurs 1-3, berättar att utställningen är en del av det tema kring vatten som hela skolan arbetat med under hösten.

– Vi har varit mycket ute i naturen, gjort experiment

och läst om fiskar och vattendjur. Inom bildkonsten har vi målat med vattenfärger.

Alla deltar

Det är resultatet av målandet som nu visas. Alla de drygt 40 eleverna i skolan har en målning med på utställningen som kallas "Vattenblänk". De flesta elever har själva också bekostat inramningen och får därför efter utställningen ett fint konstverk med sig hem. Ak-

vareller gör sig ju bäst bakom glas.

Ytterligare ett tiotal bilder finns dessutom med som illustration till ett tiotal dikter som skrivits på vattentemat.

Enligt Agneta Wilhelms är resultatet en mycket variationsrik utställning med olika motiv som har anknytning till vatten.

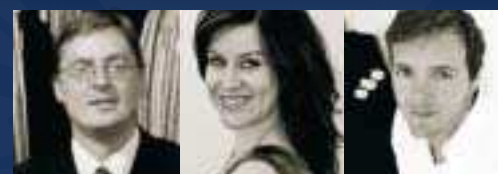
Utställningen kan ses i biblioteket i Lumparland till den 13 januari.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

EN PERFEKT JULGÅVA TILL NÅGON DU TYCKER OM

klassisk julkonsert

MED **Therese Karlsson** SOPRAN,
KARL ROMBO, TENOR &
MATHIAS KJELLGREN, ORGANIST

traditionella sånger
duetter · acapella · julstämning

11 DEC I VÅRDÖ KYRKA KL 19.30

27 DEC I JOMALA KYRKA KL 19.30

FÖRKÖP: Nordea TORGGATAN 10 MARIEHAMN

BILJETTPRIS: 20 EURO

10% AV BILJETTINTÄKTERNA GÅR TILL KYRKANS DIAKONIARBETE

CDP

NY SOFFA TILL JUL!

VID BESTÄLLNING
SENAST 14/12 2009.

GÄLLER HAAG HÖRNSOFFA,
HAAG OCH BASEL.

AIR Soffbord i massiv
svartbetsad ek/ekfaner.
Ø 100 cm H 45 cm.

499€

HAAG Hörnssoffa med öppet avslut
i tyg Metz. L 261 cm D 201/93 cm
899€ Nackstöd 60 cm 79€

899€

LITE MERA JUL!

Står lite mera jul och lite mindre stress på din önskelista? Unna dig en ny soffa! Vi levererar utvalda modeller före jul. Besök vår julpyntade hemsida medan du väntar. Vi visar tre sköna helgstilar som matchar din nya soffa och ger de bästa tipsen för en jul utan strul. Välkommen att skapa dina egna traditioner, tillsammans med oss på EM. **Lite mera du.**

BASEL Hörnssoffa med divan och öppet avslut i tyg Cortina.
L 319 cm D 221/160/90 cm. Nackstöd L 55 cm **59€**

1299€

HAAG 3-sits soffa med divan i tyg Metz. L 266 cm D 153/93 cm.
Nackstöd 60 cm **79€** Prydnadskuddar ingår ej. **NYTT LÄGRE PRIS!**

699€

ÖLAND Matgrupp i svartbetsad ekfaner/massiv oljad ek.
Matbord L 180 cm B 90 cm H 75 cm **399€** Stol **89€**
Tilläggskiva B 90 cm L 50 cm **89€**
Matbord med sex stolar ord. pris **936€**

PAKETPRIS!
MATBORD MED SEX STOLAR

799€

VIGGO Pinnstol i svartlackad björk **119€**
Finns även i vitlack.

NYHET!

VISBY Ryamatta i luddfri polyester. 133x190 cm
129€ (ord. pris 239€) 160x230 cm **189€**
(ord. pris 329€) Finns i brunt, grått och beige.

129€

PALLINO Mediabänk i högblank svartlack. B 220 cm
D 61 cm H 40 cm. Finns även i högblank vitlack.

379€

0%
RÄNTA
I 12 MÅNADER

Erbjudandet gäller så långt lagret räcker t o m 24/12 2009 om inget annat anges. Kreditgivare Handelsbanken Finans Abp - Aktiiviraha
Fråga personalen om våra förmånliga finansieringsalternativ!

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184 • Tel 32 940
Mån 9-19 Tis-Tors 9-17.30 Fre 10-17 Lör 10-14

www.em.com

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN

www.kantarellen.ax

VI HAR NU
EN SNABBKASSA
FÖR

MAX 10 VAROR

TIPS OCH
LOTTO TAS EMOT
BÅDE I

**SNABBKASSAN
OCH KASSA 1**

Supererbjudandena gäller torsdag 3 december – söndag 6 december

Supererbjudande!

ROSTBIFF
INHEMSK

9 95
KG

GLÖGGDRYCK
1 lit, MARLI

0 85
ST

-förmån

Supererbjudande!

KALKONFILÉ GRÄDDIG
Ca 1kg, ATRIA

6 99
KG

Utan Plussakort
9,46/kg

YTTREFILÉ GRIS
TYSKLAND

4 98
KG

-förmån

LUSSEBULLAR

1 20
ST

BROILER-
FILÉBIFFAR

500-520g, PIRKKA
Utan Plussakort 6,99/påse

3 79
ASK

Supererbjudande!

MINIPLÖMMONTOMATER
250g, SPANIEN

1 00
ASK

JULVÖRTLIMPA
HEL
600g, SKOGAOLM
EP 4,58/kg

2 75
ST

Supererbjudande!

BANANER
CHIQUITA, COSTA RICA

1 00
KG

AINO GLASS
0,9 lit (ej laktosfri)

Utan Plussakort 3,49/pkt

3 09
PKT

ALADDIN OCH
PARADIS CHOK-
LADKONFEKT

500g
EP 9,98/kg

4 99
ST

MÖGELOST

150g, CASTELLO
Utan Plussakort 2,15/st

1 89
ST

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

SUPERMARKET

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Månd-fred 9-21, lörd 9-18, sönd 10-18

för dina inköp

Kärleken gör kaffet

Det märks att han brinner för sitt kaffe. Med den passion han har i rösten när han pratar om Danesi Caffè får jag känslan av att han skulle kunna sitta och prata om det i evigheter. Åland har haft celebret besök av italienaren Marco Spasciani, exportmanager för Danesi Caffè.

Basecamp Café vid Mariebad satsar nu på något nytt, nämligen det italienska märket Danesi Caffè. Per Sidbäck, en av dem som driver kafé, berättar att de länge sökt efter någon ny nisch att specialisera sig inom.

–Vi ville göra något nytt, testa på något annat helt enkelt, säger Sidbäck.

Under besöket guidade Sidbäck och hans partner Spasciani på Åland. Bland annat har de varit till Havsvidden som Spasciani var mäkta imponerad av.

–Jag berörs väldigt mycket av den respekt ni har för naturen här på Åland. Ni låter naturen leva sitt liv och ni lämnar den väldigt långt orörd, säger han.

Kvalitet

Spasciani berättar vidare att

han hellre säljer sitt kaffe på Åland än i New York.

–I New York finns det för många kedjor, folket bryr sig inte om kvaliteten på kaffet. Men här där kaffet är en del av kulturen bryr man sig mera om smaken. Hjärnan reagerar genast om den får smaka på dåligt kaffe, säger han.

Han säger att Danesi Caffè inte är ute efter den största möjliga ekonomiska vinsten. De vill ge kaffedrickaren den största möjliga smakupplevelsen.

Han berättar att de aldrig tvingar på någon sitt kaffe, reklam är inget för dem.

–Kaffet är en privat sak, personen ska få njuta av det i fred. Därför vill vi inte tvinga på någon en massa reklam och samtidigt undviker vi att vårt märke exploateras.

Spasciani tror inte heller på rejäl handel eftersom det är omöjligt att med all säkerhet veta att odlaren till exempel inte använt barn som arbetskraft.

–Vi har goda förhållanden till våra leverantörer av kaffe. I fyra generationer har vi arbetat med samma familjer.

Maskinen åkte ut

En av de första sakerna som

Gillar samma bönor. Per Sidbäck har guidat runt Marco Spasciani på Åland och i gengäld fått lära sig hur man gör kaffe på rätt sätt. Foto: ERKKI SANTAMALA

Spasciani gjorde när han kom till Basecamp café var att slänga ut kaffeautomaten. Kaffet ska göras med kärlek.

–Att ha en kaffeautomat i ett kafé är precis det samma som att ha en restaurang med

halvfärdig mat som man bara slänger in i ugnen.

Därför ser alltid företaget till att lära upp de som ska sälja kaffet så att det görs rätt. Med ömhet i rösten pratar han om att värma upp mjölken till rätt temperatur och sen tillsätta kaffet.

Hans sista tips blir att använda termos och inte värmeplattor. Kaffet hålls mycket fräschare och behåller sin goda smak i termosen.

Fram tills jul kan man smaka på de olika kaffesorterna vid Basecamp Café. Efter nyår

när man fått godkänt från distributören i Finland kommer kaffet att säljas och även olika evenemang ska hållas.

SOFI NORDMYR
sofi.nordmyr@nyan.ax
tfn 528 406

allt

K MARKET

du behöver -ändå klöver över!

F:ma

ERIK MATTSSON

GRIS YTTERFILÉ

8,90 kg

STRIMLAT
NÖTKÖTT

10,90 kg

GÄLLER t.o.m. onsdag 9/12

Rysk medwurst i bit kg **9,50**

Rökt sida i bit, Hakala kg **10,50**

Pastejtårta Sohlberg kg **9,90**

Grekiskt bröd

660 g, Ålandsbagarn (4,15/kg) st **2,74**

Ostfralla Ålandsbagarn st **0,43**

Delikatesswienerbröd st **0,99**

GÄLLER t.o.m. måndag 7/12

Bananer

Chiquita Costa Rica kg **1,00**

Miniplommontomater

250 g Pirkka, Spanien (4,00/kg) ask **1,00**

HELGSPECIAL gäller t.o.m. lör 5/12

Norsk laxfilé kg **5,95**

(max 2 st/hushåll så långt lagret räcker)

PLUSSA -FÖRMÅN

Soft tortilla original **-44%**

336 g Santa Maria pkt **0,95**

utan Plussa-kort 1,71/pkt

Lambi WC-papper **-15%**

12 rullar pkt **4,50**

utan Plussa-kort 5,35/pkt

Oivariini **-20%**

600 g Valio ask **2,85**

utan Plussa-kort 3,58/ask

Sunnuntai specialvetemjöl **-40%**

2 kg pkt **0,79**

utan Plussa-kort 1,33/pkt

GODBY TEL 43 250

ÖPPET: VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16

BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

Stort bidrag. I en av skolans salar har man klassvis hängt upp hur många träd man köpt. Träden ska planteras någonstans i världen för att förbättra klimatet. Foto: SOFI NORDMYR

Eleverna köpte 495 träd

En tävling. Flera klasser. En skola. Ett mål. Vad blir det?

Jo, klasskamp i Godby högstadieskola med målet att kunna köpa så många träd som möjligt som ska planteras runt om i världen.

Förra måndagen inleddes en trädkampanj i Godby högstadieskola. Eleverna hade fått hem en broschyr från Ålands natur och miljö om att man kunde köpa ett träd för att rädda naturen. För den lilla summan av två euro fick man ett träd som planterades någonstans i världen där det behövs. Efter det kläckte **Nadja Steiner** idén om att skolan borde gå med i kampanjen.

Och så blev det, elevrådet lyckades engagera hela skolan och det resulterade i en kamp mellan klasserna.

–Alla var kanske inte så helhjärtat med på idén men vi försökte så gott det gick, säger elevrådets ordförande **Elisa Gustafsson**.

–För att inte klassen på 26 elever skulle få för stort försprång framom klassen på elva elever arbetade vi fram ett jämförelsetal så att det skulle bli så rättvist som möjligt, säger läraren **Anna Holmström**.

Personalen var också med

Vill påverka klimatet.

Ålands Natur och Miljö rf har startat en klimatkampanj där alla kan bidra för en bättre värld. På bilden syns ordförande Dan Jansén och vice ordförande Carola Sjöblom.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

och tävlade om vem som köpte mest träd.

–Jag kan nog gott säga att vi ligger i lä här bland eleverna, säger Holmström och skratrar.

I tisdags avslutades kampanjen med ett resultat på 495 träd, som segrare i klasskampen stod 9B med 110 verkliga träd.

–Det var väldigt jämnt mellan ett par klasser, så igår tömde vi alla våra fickor för att få

ihop pengar till mera träd. Och vi vann, säger Steiner med ett leende på läpparna.

Insamling

Klasserna hade olika tillvägagångssätt för att få in pengar till trädköpen. Några gick ut med hundar medan andra pantade flaskor. Och så fanns det de som gick direkt till landskapsregeringen och frågade efter bidrag.

–Det fanns också de som tog direkt ur klasskassan men eftersom många håller på med insamlingar till klassresor var engagemanget inte så speciellt stort i alla klasser, säger Gustafsson.

Inget liknande

I Godby högstadieskola har man inte tidigare gjort något liknande.

–Det finns ju förstås dagsverket men det är inte samma sak på det viset eftersom dom då går ut och jobbar för en fast summa, säger Holmström.

Men önskemål om att göra det igen finns.

–Det behöver ju kanske inte vara exakt samma kampanj men något annat för att värna om miljön skulle vara roligt, säger Gustafsson.

Miljövänligare

De flesta av dem har börjat tänka allt mer på miljön. Om

Stort engagemang. Att köpa träd ledde till en klasskamp i Godby högstadieskola. Representeranter från varje klass syns på fotot. Övre raden: Oscar Mattson, Alva Karlsson, Elisa Gustafsson, Fanny Sjögren och Frida Wikman. Mitten: Erik Lönnngren, Ellen Eriksson, Ida Jansson och Matilda Kytömäki. Längst fram: Sofia Branér, Patricia Karlsson och Nadja Steiner. Foto: SOFI NORDMYR

det är på grund av kampanjen framkommer inte men de flesta talar om att de ser till att släcka lampor om de inte behöver vara tända.

–Det har nästan blivit en tvångstanke för mig, är jag på väg till bussen och kommer på att jag glömde släcka måste jag gå tillbaka och göra det, säger **Alva Karlsson**.

–Nu hoppas vi att andra skolor följer vårt exempel, säger Gustafsson.

Världsomspännande

Den fjärde november skrev Nyan om Ålands Natur och Miljö när de precis startat kampanjen med att få folk att köpa träd för plantering.

Kampanjen började i liten skala och det är tänkt att man

på klimatmötet i Köpenhamn, där de medverkar, ska lämna över sitt resultat på inköpta träd till andra länder och samtidigt utmana dem.

–Detta ska ut. Vi vill påverka EU, sade viceordförande Carola Sjöblom till Nyan den fjärde november.

SOFI NORDMYR
sofi.nordmyr@nyan.ax
tfn 528 406

Dienert överaskade mig med en egenkomponerad låt.

I kvällens på hemmaplan besöker Adam Ohman konstnären och fotografen Andreas Dienert i sitt hem i Stockholm.

På Hemmaplan

18.30 19.30 21.30 22.30 23.30

BOSE
 Better sound through research®

**Premiär
på
Åland!**

Byt upp till Bose nu

**FÅ 700€* FÖR
DITT GAMLA SYSTEM**

**På fredag finns
representant från
Bose i butiken mellan
10.00 och 18.00!**

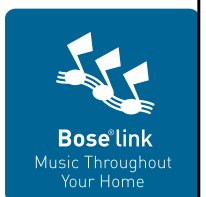
BOSE® LIFESTYLE® DVD hemunderhållningssystem för film och musik.
 En serie system bestående av ett elegant mediacenter (DVD/CD/radio), fem små kubhögtalare och en Acoustimass® basmodul. ADAPTiQ® ljudkalibreringssystem skapar det perfekta ljudet genom att "lyssna in" rummets akustik. Med BOSE® link kan du enkelt bygga ut ditt system och njuta av musik i hela ditt hem. En komplett lösning som ger ditt hem prestanda, elegans och enkelhet.

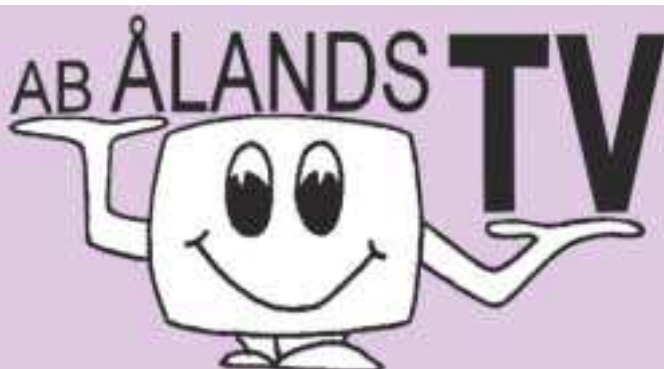
BOSE LIFESTYLE 18 DVD hemunderhållningssystem

**Pris efter inbyte:
fr. 1500€**

*Erbjudandet gäller vid köp av LIFESTYLE 18/28/38 och 48 och t.o.m. 24 december 2009.

**Extraöppet
till 18.00 på fredag!**

Vi är inte nöjda
förrän Du är nöjd

Malin Lundberg
Epost: malin.lundberg@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

”Bättre lycka nästa år.
SVENSKA BRAGDGLD SVINNAREN HELENA
JONSSON HÅLSAR TILL ZLATAN IBRAHIMOVIC

Daja har anlitat en ny agent

– och tränar med boll igen på måndag

SPORT. Daniel ”Daja” Sjölund har anlitat en ny agent.

– Nästa vecka ska vi börja titta närmare på vilka alternativ jag har vad gäller nästa säsong, säger Sjölund.

Daniel ”Daja” Sjölund har spelat i allsvenska Djurgårdens IF sedan 2003. Den sista december går kontraktet ut och vad som händer efter nyår är ännu oklart.

– Jag har varit länge i Stockholm och jag har trivts bra där. Djurgården finns alltid med i bilden men samtidigt ska jag titta på andra alternativ, säger Sjölund.

Med detta i åtanke har Sjölund, som den senaste tiden representerat sig själv, anlitat en ny agent.

– Han heter **Stefan Pettersson**. Vi ska träffas när jag kommer tillbaka till Stockholm och se över vilka alternativ jag har.

Europa lockar

Efter många år på samma ställe känner Sjölund att han skulle må bra av en nystart.

– En ny miljö och nya röster kan göra att man höjer sig ett snäpp. Samtidigt har det ju hänt mycket nytt inom Djurgården den senaste tiden med ny styrelse och ny tränare.

Att spel utanför Norden lockar sticker Sjölund inte under stol med.

– Jag känner att om jag ska utomlands så är jag i rätt ålder nu. Jag har varit där en gång redan och vet vad det går ut på men nu är jag bättre förberedd.

Tillbaks i träning. När Djurgårdens IF börjar träna igen på måndag ska Daniel Sjölund träna med boll igen för första gången efter ett långt skadeuppehåll. Om han finns kvar i Djurgården efter årsskiftet är ännu oklart.

Foto: JONAS EDSVIK

Har några europeiska klubbar visat sitt intresse?

– Ja intresse finns alltid. Vilka klubbar det är vill jag inte gå in på men det rör sig om flera klubbar ute i Europa. Sedan är det viktigt att det känns helt rätt och att jag i så fall hittar en klubb som verkligen vill ha mig. Att de vet vem jag är så att de har förtroende för mig när jag

väl kommer dit. Det gäller att man hittar ett ställe där man kan trivas och där flickvännen kan hitta ett jobb, sådana saker spelar också in.

Knät bättre

Månaden ut tillhör Sjölund åtminstone Djurgården. På måndag börjar träningarna och då kommer ålänningen för första gången att träna med boll efter knäskadan

han ådrog sig i en landskamp mot Azerbajdzjan i september.

– Egentligen skulle jag ha fått stegra med fotbollsträning redan när säsongen slutade men i och med att vi gick på semester då så fick jag fortsätta på den nivå jag hade kommit upp i, det vill säga med löpning utan intervaller och riktningförändringar.

Sjölund tillägger att huvudsaken är att han är fullt frisk efter jul och nyårsledigheten. Oberoende av vad som väntar då.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax
tfn 528 462

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Agenten:

”Ambitionen är att ha det klart före årsskiftet”

FOTBOLL. Flera klubbar har redan kontaktat Stefan Pettersson angående hans nya klient Daniel ”Daja” Sjölund.

– Det rör sig om klubbar både inom och utanför Sverige, säger Pettersson.

Daniel Sjölund anlitate Stefan Pettersson, sedan flög han till Karibien på semester och nu är han på Åland. Men snart ska fotbollsspelaren och agenten sätta sig ner och gå igenom de alternativ som finns.

– Utan att det har gått så långt så är det redan en hel del klubbar som anmält intresse, både svenska och europeiska. En spelare av Daniels kaliber är det många som är intresserade av, sedan får vi se om det leder till något konkret, säger Pettersson.

Han tillägger att förhoppningen och ambitionen är att före årsskiftet bestämma vad Sjölund ska göra nästa år.

– Vi får vara noga och se över vilka alternativ som finns och vad Daniel själv

känner är det bästa för hans fotbollskarriär.

Djurgården har inte gjort någon hemlighet av att de vill ha kvar Sjölund. Har ni bokat in något möte med dem?

– Inget exakt datum men vi ska prata med dem inom kort. Daniel är en viktig spelare för dem både på och utanför planen så de vill väl försöka hitta en lösning så snart som möjligt.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

IFK:s damer med i futsalcup

■ FOTBOLL. IFK Mariehamns damer deltog i helgen i futsalcupen Green Hill Cup.

– Vi deltog med 2 lag. Förra året var vi lite gröna och fick mestadels stryk i Skinkcupen. I år gjorde vi väldigt bra matcher mot erkänt duktiga futsalag som Älta IF och Stuvsta, berättar

klubben på sin hemsida.

IFK Mariehamn 1 vann en match och förlorade två i gruppspelen vilket innebar att cupen var slut för deras del. IFK Mariehamn 2 vann sina tre gruppmatcher och tog sig vidare till slutspel där man förlorade två och vann en match.

– Vi missade semifinalen på målskillnad (ett mål) mot Aspudden, skriver IFK på hemsidan vartefter man konstaterar att alla tjejer gått framåt rejält i inomhusfotbollen.

– Vi ser fram emot Futsalcupen den 18 december – då blir det åka av! (ml)

Målspruta skrev på för Åland United

FOTBOLL. Åland United har tecknat kontrakt med en ny spelare. 19-åriga Satu Kruus, som den här säsongen spelat för Honka, undertecknade kontraktet i dag.

Det är en riktig målspruta Åland United knutit till sig.

I år spelade Satu Kruus 22 matcher för damligatvåorna Honka och hon gjorde totalt 16 mål för laget.

Med det vann hon lagets interna skytteliga och hon kom på fjärde plats bland alla målskyttar i damligan.

– Hon är en ung lovande spelare, säger Åland Uniteds ordförande **Bo-Erik Sandell**.

Kontraktet som Kruus skrivit på är ettårigt.

MALIN LUNDBERG

Sportens kom ihåg

■ agility.ax: Träningshelg för Catrin Ekbåge från Sverige 5-6 december. Läs mer på hemsidan www.agility.ax. För mer info går det också bra att kontakta Anna Karin, tel 040 505 1037.

■ IFK Mariehamn: Årsmöte måndagen den 14 december kl 19.00 i Strandnäs skola södra, auditoriet. Alla gamla och nya medlemmar hjärtligt välkomna!

■ IFK Mariehamns fotbollssektion: Årsmöte tisdag 8 december kl 18.30 på Wiklöf Holding Arena.

■ Motionsserien hockey: Veckans matcher v. 49: 3 december kl 21.00 Blåljusen- Thunderbirds, 4 december kl 19.30 Roosters-IF Start.

■ RK Sleipners Julfest: Den 6 december kl 14.00 ordnar ungdomsstyrelsen den årliga julfesten vid RK Sleipner. Program: Hoppning, nya Hästar, parodi på de avgående Us-medlemmarna, spegelritt, Us version av Talang 2009, Lucia och till sist kommer tomten på besök. Ta med ett paket värt cirka 2 euro till tomten så får du ett annat tillbaka! Inträde: 2euro, barn under 6 år gratis.

■ Ridtravarräff: Glögg, pepparkakor och samtidigt hästsnack. Låter det bra? Kom då till travbanans café kl 19.00 den 7 december så får du allt detta.

■ Äld-friidrott: Luciakampen, 6 december 2009 i Eckeröhallen. Start kl. 13.30, anmälning senast 13.00. Klasser och grenar: P/F9 trekamp/40 m, längd, kula. P/F11 trekamp/60 m, längd, kula. P13 fyrkamp/60 m, höjd, kula, 600 m. F13 fyrkamp/60 m, längd, kula, 600 m. P/F15 femkamp/60 m, längd, kula, höjd, 800 m. Obs. 2010 års klasser gäller.

■ ÅSSF: Sportskytteföreningens tävling i rörligt mål, 10 m. 30+30 skott, cup 3, i Bredmo skyttehall tisdagen den 8 december kl. 18.30.

■ ÅSSF bänkskytte: Lördagen den 5 december kl 12.00 skjuter vi om Chipsters vandringspokal på 300m. 3*10 skott. Alla välkomna!!!

Mattssons
julkalender

December
fredag
4

ALLA
herrkläder
-30%

Erbj. gäller 4/12 så långt lagret räcker

K MARKET **ONEUP** **ATC** **FROM** **GODBY TEL 43 250**
ERIK MATSSON

V75

Halmstad

lördag 5 december

Spelredaktör: Bo Yngvesson bo.yngvesson@ttspektra.se

Erik inne i ett "sinnessjukt" flyt

Erik Adielsson har firat stora triumfer i V75 säsongens slutskede. De senaste tre lördagarna har han vunnit 7 av de 21 V75-loppen. En tredjedel!

Ändå är det faktiskt ingen av V75-hästarna som satt de tydligaste spårarna i Eriks närminne. I onsdags körde han **Nu Pagadi** till seger i Solvalla Grand Prix.

Och den vinnaren väckte uppskattning utöver det normala hos kusken:

– Sinnessjukt bra! Kommande lördag blir speciell för

Erik och de andra toppkuskarna. Direkt efter Halmstads tävlingar transporterades de i ett specialchartrat plan till Solvalla, där det körs V65 på kvällen!

V75-FÖRSLAGET

Avd 1: 11
Avd 2: 3
Avd 3: 2, 4, 7, 10
Avd 4: 1, 3, 5, 9, 10
Avd 5: 2, 3, 6, 9
Avd 6: 1, 2, 3, 5, 6, 7
Avd 7: 2, 1, 5, 10

STORA systemet: Hästar i **halvfet** och **kursiv** stil: 1920 rader (insats 960 kr).

Lilla systemet: Hästar i **halvfet** stil: 192 rader (insats 96 kr).

Jensen – färjestark dansk

Danske **Flemming Jensen** har tidigare varit stationerad i Halmstad, men är sedan några år återbördad till hemmabanan Ålborg.

Från högkvartet har han nära till Fredrikshamn och färjan till Sverige.

På lördag skepar han över sin stjärnhäst **Local Conch** (avd 7), Danmarks just nu bäste?

Flemming Jensen

Tre höstveckor i svit i södern

Kalmar, Jägersro och Halmstad är landets tre sydligaste permanenta travbanor. Nog är det en lite märklig planering av ATG att just dessa arrangerar V75 tre veckor i följd?

Att klumpa ihop omgångar geo-

grafiskt hämmar variationen vad gäller hästar, tränare och kuskar. Nästa vecka körs V75 på Bergsåker. Då får även aktörer från landets norra hälft rimliga resavstånd om de vill vara med och leka i "elitserien".

TÄNK PÅ ATT...

...**Thomas L Larsson** inte så ofta är med i V75-hetluften. Men nu har Solvalla-tränaren, med tio hästar i stallen, från Finland fått ett mycket intressant nyförvärv i sjuåriga stoet **Wiona** (avd 1). Efter en imponerande Sverige-debut V75-spikas hon. ...det blev en medelsvår V75:a på Halmstad-travet den första lördagen i december förra året. De som lyckades pricka in sjuan belönades med 106 321 kr.

Thomas L Larsson

V75-1 Lopp 4.

2144:
1 Mulliga Ullis - Uhrberg T
2 Fiona Southwind - Söderkvist S
3 Indra Pine - Falsig B
4 Alvena Nancy - Goop B
5 Lobby la Marc - Nilsson S
6 Go D.Samara - Wallin T
7 Askö Toy - Kontio J
8 Indiana Brave - Svanstedt A
9 Look Sun - Adielsson E
10 Hamras Kavatt - Berntsson C
11 Wiona* - Kihlström Ö

Rank: 11-2-3-5-4-8-7-1-10-9-6
Sjuåriga **Wiona** är svenskfödd, men har fram till i höst tränats och tävlat i Finland. Där har hon vunnit i var tredje start, 20 av 60. Efter försäljning flyttades stoet till Solvalla och Thomas L Larsson, för vilken hon debuterade förra veckan. Vann ett DD-lopp på ett sätt som smakade mycket, mycket mera. Spikas!

V75-2 Lopp 5.

1644, auto:
1 Tiger S. - Nilsson S
2 Roxy Pollux - Untersteiner P
3 Axelite - Kontio J
4 Dream of Knights - Takter J
5 Reagan Ås - Uhrberg T
6 Ellen Will - Sjunnesson J
7 Edouardo - Lennartsson P
8 Signorina - Haugstad K
9 Xray Hornline - Nordström P
10 Gambelane - Kihlström Ö
11 Jerka Tilly - Adielsson E
12 Romeo Fame - Gustafsson C

Rank: 3-5-4-6-1-7-10-9-11-12-2-8
Axelite har varit en "snackhäst" i norr. Valacken har dock haft svårt att infria. I oktober gick flyttlasset till Timo Nurmos och där ser fyraåringen ut att kunna bli ett nytt trumfkort. Det såg riktigt bra ut i första starten i den nya regin. Efter den uppvisningen spikar vi tveklöst.

V75-3 Lopp 6.

2646, auto:
1 Kocabar* - Kontio J
2 Infatti November - Adielsson E
3 Stargirl - Haugstad K
4 Strong Boy D.E.* - Uhrberg T
5 Kassio Roland* - Jensen F
6 Tunk Nafets - Lönn C
7 Classic Grand Cru* - Juul S
8 Dominik O.H.* - Friis M
9 Highlite Survivor - Lennartsson P
10 Go on Pale - Kihlström Ö
11 In Cap N'Gown - Nordström P
12 Andaloux - Goop B

Rank: 4-2-10-7-11-1-12-9-6-5-3-8
Guldloppet gör inte skäl för namnet. Nåja, någon ska vinna och vi tror att **Strong Boy D.E** leder från start till mål. **Infatti November** gör debut i högsta klassen på passande distans. **Go On Pale** såg piggelin ut i instängt läge i lördags. Glöm inte heller **Classic Grand Cru**.

V75-4 Lopp 7.

1644, auto:
1 Pinepower Rose - Wallin T
2 Staro Camp David - Nilsson F
3 Ridgehead Cahore - Eriksson C
4 Il Divo - Karlsson J J
5 Global Identity - Skoglund R N
6 Sörgårdens Filippa - Berntsson C
7 The Bad Bowl - Eriksson T O
8 Karbo Cake - Haugstad K
9 Asterope - Eklundh A
10 Stensro Julius - Lönborg M
11 Jobbig Sand - Savin M
12 Nino Cogor - Nilsson O

Rank: 1-3-10-9-5-4-8-2-11-7-6-12
Med fältets högsta kapacitet (?) och den mest meriterade av lärlingarna i sulkyn bör **Pinepower Rose** ha en toppchans att lösa uppgiften. Läget kanske är ett kruz, med flera startspeciellister utvändigt. Å andra sidan öppnade han själv 1.08/500 m vid en spetsseger i Örebro!

V75-5 Lopp 8.

2646:
1 Justalittlespot - Persson H K
2 Ravello - Uhrberg T
3 P.G.Ville - Sjunnesson J
4 Rich - Lugauer C
5 Victory Qui - Söderkvist S
6 Late Speed - Kihlström Ö
7 Sunny Gold - Eklundh A
8 Wiss Rambo - Untersteiner P
9 Kaliber - Aikio P
10 Highlander Club - Yttergren Å
11 Bruzze Rigas - Adielsson E
12 Out of Money - Linderoth M Å

Rank: 2-9-6-3-8-4-10-11-1-5-7-12
I voltstart är **Ravello** inget pålitligt kort. Det såg vi i Örebro i söndags, då han direkt gjorde bort sig i ett DD-lopp. Viss gallopprisk igen, med andra ord. Sköter han sig råder inga tvivel om att han har resurser att vinna. Gardera med **Kaliber**, **Late Speed** och **P.G.Ville**.

V75-6 Lopp 9. DD-1.

1644, auto:
1 Giddman - Lennartsson P
2 Skip Dimanche - Sjunnesson J
3 Giddson - Söderkvist S
4 Dresscode - Goop B
5 Glory Southwind - Adielsson E
6 Start Brodde - Kihlström Ö
7 Simon Starlight - Takter J
8 Ganador - Uhrberg T
9 Humble Broline - Untersteiner P
10 All Of My Life - Berntsson C
11 Vinnalt Herkule - Kontio J
12 Manpower Bank - Andersson M J

Rank: 5-2-1-6-3-7-4-8-11-10-12-9
Den klurigaste V75-gåtan tror vi oss lösa genom att ta med halva fältet. **Glory Southwind**, får tipset, trots en misspyrdande nolla som senaste resultat. Den drog han på sig i fyraåringarnas Breeders' Crown-final, så det är inte mycket att bry sig om. Här ser det lättare ut.

V75-7 Lopp 10. DD-2.

2144, auto:
1 Paper Moon - Kihlström Ö
2 Local Conch* - Jensen F
3 Nicolas Cake - Goop B
4 Ecupos Bitte - Nordström P
5 Master Danchip - Lennartsson P
6 Nouvelle Pelle - Falsig B
7 Device - Eriksson H
8 Junction - Sjunnesson J
9 Hoity Toity Face - Karlsson J J
10 Hanoi* - Adielsson E
11 Prima Stella - Uhrberg T
12 Rydens Cindy* - Takter J

Rank: 2-10-1-5-3-9-7-6-12-11-8-4
Local Conch vann silverdivisionens senaste final i Gävle. Gjorde det i stor stil och med påfallande pondus. Den förut så osäkre dansken har blivit allt pålitligare och svaret för fem felfria löpningar i rad. Är ännu inte helt pålitlig, dock, så han spikas bara på lilla systemet.

allt

du behöver – ändå klöver över!

F:ma
ERIK MATTSSON

Hårda paket från tomten

Vedkorg i metall
66,40

Brasset med
fyra olika delar
69,40

Trapptrall med tre
borstar 24,90

Babyliss locktång
29,50

Philips
hårklipparset
64,90

OBH Nordica
Triple mixer,
steel 49,90

OBH Nordica
vattenkokare 39,90

Chili
stavmixer 36,90

Personvåg Soehnle
Melody 2.0 36,40

GODBY TEL 43 250

VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16

BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

PEUSSA

torget.ax

Ålands största köp- och säljmarknad!

 = bilder finns på torget.ax

Telefon dygnet runt:
0600 91 219 5,05 € + *Isa*

SMS:
Skriv **TORGET** barnvagn säljes,
tel 23 444 till **173 521** 0,95 €

torget.ax
Ladda upp bilder, annonsera flera veckor,
ändra eller ta bort din annons

Priser för privatpersoner:
Annons i tidningen & på torget.ax 0 €
Bild på hemsidan 0 €
Bild i tidningen 10 €
Signatursvar 10 €
Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33 €

► Barnartiklar

• Säljes

Britax Freeway Svart i gott skick för ca 6 mån - 4år. Lätt att montera både fram och bak, ställbar för bästa lutning och komfort - trygg o säker. 120€ Tel04575957820

Reima Tec halare Endast för den kräsne: Rosa Reima Tec vinterhalare, storlek 80 i mycket fint skick! Tål värmeskåp! Nypris 139€. 40€ Tel04575957820

Travelle dress Sgs ny jacka och hängselbyxa, ljusfodrad med ursöta nallar. Vind- och vattenavstötande material. Nypris ca 100€. 40€ Tel04575957820

Pop halare Röd Polarn o Pyret halare i vind- och vattentåligt material. Stl 92. Anv 2 ggr. 40€ Tel04575957820

Reima Tec jacka Rosa Reima Tec jacka, storlek 80. Nypris ca 99 €. Obetydligt använd! (Byxorna är sålda). 20€ Tel04575957820

Mammabyxor 2 par mammabyxor, 1 par svarta, 1 par mörkt bruna i stl L. Bägge med raka byxben o. bred resår i midjan. 5e/par. Tel0405265084

Nya mössor Handgjorta mössor för barn. 10€ Tel04573433696

Resesäng köpt 2006, lite använd. Passar ända upp till 4-5 års ålder. 25€ Tel0407264748

Svart Brio zenitvagn med halft liggläge, köpt 2005. Nypris 2295sek, nu. 70€ Tel0407264748

20kg:s flytväst använd 1 säsong, som ny!. 20€ Tel0407264748

Blå Babybjörn potta med tömbar insats, högt ryggstöd. 10€ Tel0407264748

Sangenic blöjsopis, luktfri. 3€ Tel0407264748

Blöjor Pampers up and go blöjor 2 x 46 st. Öppnade paket. 15€ Tel0405203238

Barnsäng Ikea Fin barnsäng Kritter från Ikea, björk, säljes som obehövlig. Den är använd ca 3år. Madrass + madrasskydd finns om man vill. 40€ Tel0408463118, acsjokvist@hotmail.com

Nya mössor Handgjorta mössor för barn. 10€ Tel04573433696

Hängare Kung fu panda, Tiger, Hello kitty. 10€ Tel0400680793, 47870

► Bilar

KROCKSKADOR?

Vi utför reparation av skador och lackering på din bil.

ÅLANDS BIL & DELAR

Grönbacka JOMALA.
Tel. 31 363, fax 31 976
info@bilodelar.com
bilodelar.com

• Säljes

Toyota Corolla 87. Priset kan diskuteras. 400€ Tel04573428828

Peugot Boxer 2,5Tdi -98 skåpbil med högt skåp och bakgavellift, körd 255 tkm. 6000€ Tel0400685129

Peugeot 307, 2001 Silvergrå, 109tkm, komplett uppfyllt serviceprogram. 6500€ Tel04575291023

Volvo v40 2.0T -99, silver-metallic, 157 tkm, S- o. V-däck. Fräsch och välvårdad. Komplet ifyllt servicebok. Ring för mer info!. 5900€ Tel0408614255

Volvoraritet! Dubbelsidig ljusskylt ca 80X80 cm passande i garaget hos en seriös volvoentusiast, cirka 60- 70-tal! Utgångspris 80€, ge bud!. Tel0405560937

Renault Megane Coupe m -98, besiktad, nya sommardäck + vinterdäck, avtagbar dragkrok, färg ljusgrön. Körd 152 tkm. Snugg o lättkörd. 2900€ Tel04570941920

Bilar Mitsubishi Lancer`93, 140tkm, bra sommar och vinterdäck, nyservad, olja & kamremsbyte gjord, drag, drar 0,70/mil, rostfri. 1400€ Tel +3584573441118

Bilar 16” lättmetallfälgar med nästan nya sommardäck 205/55/r16 Kumho 5x112 passer VW, Audi, Mercedes. 400€ Tel +3584573441118

BMW 325 TD -93 stötdämpare bak, angeleyes, stereo och högtalare bytt -08 mm. Bra bruksbil. Dieselskatten är på 559,54/år. 2000€ Tel0400163072, 04007 92259

Familjebil Välskött Opel Zafira 1.8 Elegance -99 124tkm, 5+2 sits, s-,v-däck, lastgaller, takräcke, billigare vid snabb affär. 7500€ Tel04573428006, 41806

Till julbelysningen

Grenuttag och skarvsladdar, både inom- och utomhus...

Skarvsladd Gummi 5 m **14,40**
Grenuttag 3 delat jordat **2,65**

www.byggvaruhusetax

TFN`28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215,
BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD 7-18,
TORS 7-20, Bygglaget 7-18, LÖRD 9-15

www.byggvaruhusetax

Mazda 626 -92 1,8i medkörd 337 tkm, fina vinterdäck ring för mer info. 350€ Tel0407179140

Opel Vectra 1,8 -98, 155tkm, ac, kupe/motor v., cd, dragkrok, nybesikt., fint skick. 4700€ Tel04570745209

Isuzu Trooper -87 Växellådan måste renoveras. Allt annat ok= synd. Går att köra ännu. Bes. i höstas. Ring för övrig info, sedan bud!. 1000€ Tel04573420631

Diesel skåp MB409D-85a. Dieselskåpbil med baggavellyft. anv. crossbuss husbil byggbil el annat. 280tkm. lastbilsreg. Billig o reg för 9pers. 3500€ Tel04575300956

Volvo V70R AWD Säljer en fin och välservad familjeracer. Rullat drygt 200tkm. S+v-däck på alu, inga byten, ring för info. 9000€ Tel0451369555

Primera 1,6-94 Nissan Primera 1.6 -94, går bra, rostfri, sommar- o vinterdäck, lite småfix men går bra o köra med ändå. 800€ Tel04573858611, ndd_sound@hotmail.com

Vinterdäck 4st på alu.fälg ca.8mm kvar men dåligt med dubb. Har suttit på en Pajero men passar även många andra bilar med 6 bulthål. 380€ Tel0504324802, 31602

Vinterdäck 4st Nokian ”Hakkapeliitta” nabbdäck 265/70 16” med alufälgar, 5 bultar diameter 110mm. Har suttit på M-B ML320. Tel0400529377, ture.bjorkholm@aland.net

Dubbade däck på Nissan Micra fälgar 155-12, nästan nya. 150€ Tel04573430958

Fälgar & däck Plåtfälgar med nya 15” vinterdäck + originalkapslar till Volvo V70. Tel0400828389

Nissan Sunny -89 1,8 130hp, s+v-däck, mp3 stereo. Ge bud. Tel0407058735

Opel Corsa Sport -08 19tkm. Acc, ABS, Airbags. Etc. 5d. 1.2 snål motor med kamkjed. Ny-skick!. 13750€ Tel04573434725

VW Passat -98, 145000 km, nya sommar- och vinterdäck, länkar-mar genomgångna och utbytta. 6500€ Tel04575301422

Nissan Micra 2002 Nissan Micra 1,0 nov.-02, 3d Hathcbak, blåmetallik, airbag, stereo CD, ABS-brom, utmärkt skick, servicebok, ålandssäld, 55600km. 5700€ Tel +358403502007, elena.aland@hotmail.com

BMC Perkins

4-cyl 70+ hk Perkins med mekaniskt bakslag. Renoverad på verkstad för ca 3 år sedan, endast uppstartad en gång sedan dess. 1800€ Tel0407697561, nieroo@gmail.com

VP **dieselmotor** för drev 6-cyl. 130hk, årsm.-79. Endel nya delar. 1500€ Tel32605

Stålpropeller Michigan Apollo 21x14-3/4” med hub passar alla, hub för alpha/bravo medkommer. 250€ Tel0407195823

Coronet 21 DC (1977) Motor: Volvo Penta 4,3 GXi + DP’s, årsm. 2007, körd 108 timmar. Klassiker i fint bruks-skick med ny ekonomisk topp-teknik. 28000€ Tel0405609280, teddipllett@hotmail.com

Nissan Micra 2002 Nissan Micra 1,0 Visia XL, nov.-02, 3 dor, Hatchback, blåmetallic, ABS-bromsar, stereo - CD, servicebok, utmärkt skick, ålandssäld. 5700€ Tel +358403502007, elena.aland@hotmail.com

Fälgar Säljes ett par super dtm fälgar med kromkant, bultmönster 5/108 passar Volvo. Nya sommardäck 225/40/17 rullat en halvsommar. 500€ Tel +358407037504

Mitsubishi L200 -05, 52 tkm, Ålandssäld, en ägare, blåmetallic, 2,5 turbo diesel, kåpa, 4WD, ABS bromsar, ACC. 23500€ Tel0405532538

Nissan Micra 2002 Nissan Micra 1,0 Visia XL, nov.-02, 3 dor, Hatchback, blåmetallic, ABS-bromsar, stereo - CD, servicebok, utmärkt skick, ålandssäld. 5700€ Tel +358403502007, elena.aland@hotmail.com

Fälgar Säljes ett par super dtm fälgar med kromkant, bultmönster 5/108 passar Volvo. Nya sommardäck 225/40/17 rullat en halvsommar. 500€ Tel +358407037504

Citroën Xantia 2.0 Exclusive-00 Aut., 84000 km, mest sommar-körd. AC, dragkrok, cd-spelare. Kamrem bytt. Skön bil att köra. 5500€ Tel0400859094

Ford Fiesta GX -83 medkörd 164000km, många mil kvar för den som kör som folk. 300€ Tel0405465354

Mazda 626 GT -89 2.0 ca 140hk, nya v-däck, bra s-däck, motorv., dragkrok, nyservad, besiktad 05-09 ua. 1300€ Tel0405960346

Toyota RAV 4 2001 Automat 4wd medkörd 184tkm, en ägare, säljes pga byte. Pris 16000€. Tel0400782732

Audi A6 Avant m -95 Nybesiktad diesel combi säljes billigt. Pris 5500€. Tel0400782732

Fiat Ducato paketbil Obesiktad, kräver lite service. Endast 500€. Tel0400782732

Mazda 323 coupe Farfarkörd med undantag för några månader motor mm i gott skick, lite eljobb. S+v-däck. 400€. Tel0400782732

Audi A6 Har en Audi A6 1.8t Avant -99 till salu för en billig slant. Ring för mer info. 9400€ Tel04573349720,

Vinterdäck 4st vinterdäck 205/65/15 7-8mm kvar. 180€ Tel0504324802, 31602

PICKUP L 200

Mitsubishi L200 -98 2,5 TD. Tel 04575244193, arvid.morn@aland.net

Opel Omega 2,5 -94 Stor och rymlig bil, bra komfort, V6, automat, sommar- och vinterhjul. 1500€ Tel0405426806

Ford Focus Ghia-06 Fin Focus medkörd 38000km. 14500€ Tel +3584575267204

► Båtar

• Säljes

BMC Perkins 4-cyl 70+ hk Perkins med mekaniskt bakslag. Renoverad på verkstad för ca 3 år sedan, endast uppstartad en gång sedan dess. 1800€ Tel0407697561, nieroo@gmail.com

VP dieselmotor för drev 6-cyl. 130hk, årsm.-79. Endel nya delar. 1500€ Tel32605

Stålpropeller Michigan Apollo 21x14-3/4” med hub passar alla, hub för alpha/bravo medkommer. 250€ Tel0407195823

Coronet 21 DC (1977) Motor: Volvo Penta 4,3 GXi + DP’s, årsm. 2007, körd 108 timmar. Klassiker i fint bruks-skick med ny ekonomisk topp-teknik. 28000€ Tel0405609280, teddipllett@hotmail.com

► Cyklar Mopeder & MC

• Säljes

Bmw K1200S-05 nyskick, original 167 hk. Pedantskött 13000 km. En riktigt lättkörd sporttourer. 12000€ Tel0404812100, 15275, sorenlinholm@hotmail.com

Yamaha DT50R årsmodell 2000. Nyrenoverad motor och ifint skick. Hjälpm och extra avgasrör medföljer. 900€ Tel04573424968, ymaknie@hotmail.com

Kawa Z650 F2 -81 Skitfin mörkgrön Kawa säljes pga brist på vinterförvaring. Mycket nytt. Pris diskuterbart. 1450€ Tel0400293299

► Djur & Tillbehör

• Köpes

Terrarium för sköldpadda önskas köpa, bör vara större än måtten 60x31 cm. Tel0405187602, fam.gestranius@aland.net

• Säljes

Halm och hö Halm och hö i små baler säljes. Tel04573135312

Bra vinterbil!

Saab 90, -84, medk. 244tkm, s+v-däck på fälg, motorvärmare, dragkrok, rostfri. 750€ eller ge bud. Tel +66800551323, ninasandell66@hotmail.com

Toyota Hiace 5d, -07, 47tkm, 4 takbågar, frontbåge, garanti till 2010-06, nya s-däck, radio, cd, dragkrok, motorvärmare. Tel04575267012

Mercedes Benz 62 coupé (vet. bes.). Billig vid snabb affär. Tel0408125611

Fin VW Polo 1.2 -04 73tkm medkörd, alltid VW-verkstad servad, senast i slutet av september. Elfönster, s+v-däck. Trevlig utan problem. 6400€ Tel0400513459

Volvo 855 T5 -1994 289000Km 2,0 L Turbo Kamrem, spännare och vattenpump nyligen bytt + övrig service. Besiktad okt 2009 u.a. 3800€ Tel04575692520

Ford Sierra -91. 1000€ Tel0475243662

• Köpes

Opel Corsa årsm. ca. 90-95 köpes. Tel33627

Fiskebåten Désirée Byggd-81, L:10,45 B:3,6. Styrhytt och däck plastat. Motor Valmet 85hk-82. 3 kojer, radar, vhf, gps ekolod, dragmaskin,. 30000€ Tel3584002 29213, 358400916208

Wickström båtmotor W-2/E med Dynastart i bra skick 800€, utan Dynastart 550€. Tel04573433329

Snipa En 5m plastad snipa, 1cyl wikströmmare. Går bra. 700€ Tel04573749909, sodergard@aland.net

• Köpes

Uttern 6000 med förhytt. Tel04573135160

Båtmotor diesel med backslag 100-200hp. Tel0400476082

Cross Yamaha yz 250 -02. Nyrenoverad. Nya däck. Is-däck medföljer. Bra skick. 1900€ Tel04573822319

Aprilia rs 125 -00. Mkt fint skick, körd 20tkm, extra kåpor följer med, fina däck. 3000€ Tel04573428399, 31899

Motorcykel Suzuki 550cc -83 bra bruksskick. Säljes el bytes mot en fyrhjuling el annat skoj. 1000€ Tel 0400163072, 0400792259

650cc Något sliten ryss söker nya umgäncesformer. Bild mot förfrågan. 1000€ Tel04575483474

Akvarium 60 liters. Lysrör-lampa medföljer. 15€ Tel0405746660

Utekanin Dvärgväders hane sökes. Tel04575424424, jonatan.hamalainen@gmail.com

• Säljes

Hammondorgel Stures gamla hammondorgel säljer jag nu. 60€ Tel0405746660

► Samlarobjekt

• Säljes

Gamla öletiketter från finländska samt åländska bryggerier, askkoppar, ölglas mm. Bjud!. Tel0405022778, kimpe35@hotmail.com

► Sport & Fritid

• Säljes

Slalomhjälmar En röd och en svart med eldsflam-mor (cébé) juniorstorlek. 20€ Tel0407387184, 48184

Minicross Lifan 90cc. Nyskick. 600€ Tel04573420632

Nya gröna Converse Nya olivgröna Converse. Använda en gång, fel storlek. 44-45. 30€ lr högstbjudande. Tel0400293299

Hämta gratis Beg. längdskidor med stavar, samt beg. slalomskidor med stavar. Först till kvarn väljer först!! Tel04573135279

Skid­pjåxor Pjåxor för gamla typen av bindningar, stl 42, s.g.s. oanvända. 20€ Tel0408493650

Pojk­skrid­skor Skrid­skor, svarta Calgary C50 stl.36 säljes. 15€ Tel0408493650

Pojk­skrid­skor Skrid­skor, svarta Calgary PRO 3500 stl 37, s.g.s. oanvända säljes. 20€ Tel0408493650

Snowboard Julklapp? Svart matrix snowboard L:151cm W24.6cm, bindningar + pjåxor str7 och väska. 270€ Tel +3584573431912, blubber_gull@hotmail.com

Hockey­skril­lor strl.42. Godkän-da av NHL, made in Canada, märke Hawk Färdigprutat 45e. Tel13068

• Köpes

Guitar, nybörjare Fungeran-de nybörjarguitar för 11-åring som ska testa på detta instru-ment önskas. Gärna före Jul :-D. Tel0407047255

Studsare 308 308a kö-pes. Tel0407189758, zeb_snallstrom@hotmail.com

Crosstrainer med magnetbroms köpes. Tel04570537041

Skrid­skor Barnskrid­skor i stadig modell stl 24 köpes. Tel04573799117

► Övrigt

• Säljes

Segel­duk­sömnad Segel-handske och splitsnål säljes, i bra skick. 40€ Tel04573314070

Björk­v­ed Torr, kapad, kluven. Ca 35 cm lång. Tel04575221634

Skärm­maskin Automatisk, märke Berkel. En gammal, re-jäl charkskivare på stativ med utmatning, 230 V. Hämta bort mot en symbolisk summa!. Tel0405560937

Tjejk­läder o. skor. Hej tjejer, 15år & uppåt. Jag har massa fina klä-der som jag inte använder, så kom med till mitt föråd och fynda. Bil-liga priser :). Tel0405746660

Autografsamling fr. 40-talet, ex-empel, harmonysisters, tohr mo-den, h brandelius och manner-heim. Totalt ca 25st. 200€ el högstbjudande. Tel04573430958

Pall­gaffel f traktor Stativ 1200mm, gafflar 1000mm juster-bara, fäste Ålö 3. Anv.1 gång. Ny-skick. 460€ Tel04570229051

Tomte Snäll tomte på besök? In-om Mariehamn. Boka via mail el telefon. Tel +3584573431912, blubber_gull@hotmail.com

Glasmonter med inbyggd belys-ning säljes. Höjd c:a 1,50 x 0,4 x 0,4. Tel31179, bm.care@vantenn.net

Teleskop­stege Zarges 10,5m. Höjs och sänks med rep. Ring Holger, kvällar. 250€ Tel13068

Crepes­platta i rostfritt stål. Tel04575300925

Femsträngad bas Jag har en Epiphone EB-5 för mycket. Ovanlig modell, bra bas. Finns för påklumande på Music Shop. 395€ Tel04575483474

LÄTT

3	5	4	1	2	6	7	9	8
7	8	6	9	5	4	2	3	1
2	9	1	7	8	3	5	4	6
5	6	3	8	9	7	1	2	4
4	2	8	5	3	1	6	7	9
9	1	7	4	6	2	3	8	5
8	7	5	3	1	9	4	6	2
6	4	9	2	7	5	8	1	3
1	3	2	6	4	8	9	5	7

MEDEL

6	1	7	2	4	5	8	9	3
2	4	3	8	7	9	6	1	5
8	9	5	3	1	6	4	7	2
5	2	4	9	6	3	7	8	1
3	7	8	1	2	4	5	6	9
9	6	1	7	5	8	3	2	4
7	3	6	4	9	1	2	5	8
4	5	9	6	8	2	1	3	7
1	8	2	5	3	7	9	4	6

SVÅR

7	8	5	2	4	1	3	6	9
4	9	2	6	3	8	1	5	7
6	1	3	5	7	9	4	2	8
2	6	1	3	5	7	8	9	4
9	3	8	1	2	4	5	7	6
5	7	4	8	9	6	2	1	3
1	5	7	4	6	3	9	8	2
8	4	6	9	1	2	7	3	5
3	2	9	7	8	5	6	4	1

► MÖTEN

Kommunfullmäktige i Lemland

sammanträder onsdagen den 9 december 2009 kl. 18.00 på Kommungården i Lemland.

Kommunfullmäktiges ordförande Sune Eriksson

► MÖTEN

Ålands skid- och skidskyttecentrum ab

sammankallar till ordinarie bolagsstämma

onsdagen den 16 november 2009 kl. 19.00 i Vikingahallen.

För att behandla stadgeenliga ärenden.

Styrelsen

• Övrigt

Växter Vill du bli av med medel-stora till stora växter? Jag är in-tresserad av att hämta & kan-ske ge en liten slant för den/dom. Tel04573838470,

Boka jultomte idag! Behöver ni jultomte? Flera års erfaren-het. Ring mig på +46765743162 eller skicka ett mail till victor. elia­sson@hotmail.com.

Bortskänkes: 3-sits soffa i grått lä-der. Delvis nött. Tel04573134555

► Förlorat & Tillvarataget

• Tillvarataget

Upphittat på ACS. Olika nyck-lar, olika örhängen, brun-gult hårband, svart Nike mössa mm. Tel5355

Daniel Nordström testspelar för IFK igen

FOTBOLL. Unga Vasa IFK-spelaren Daniel Nordström testspelar för IFK Mariehamn igen nästa vecka. Senast han var här för provspel var i somras.

– Han kunde bara vara här någon dag i somras så då sade vi att han kunde få komma igen senare. Han är en ung spela-re med framtiden för sig och det blir intressant att se hur han utvecklats, säger IFK Mariehamns klubbdirektör Peter Mattsson.

Nordström är en anfalls-spelare med rutin från U17-landslaget där han spelat tillsammans med IFK:s Jo-hannes Nordström. Han är född 1993.

Försvarare
Nästa vecka kommer IFK också att ha tre till fyra för-svarsspelare på plats för testspel. Vilka de är säger Mattsson inget om förän de är anlänt till Mariehamn.
Och den vanliga frågan, hur går förhandlingarna med Patrik Rikama?
– Inget är klart. Vi är bara

Testas igen. Vasa IFK-spelaren Daniel Nordström testspe-lade för IFK Mariehamn i somras. Nu är det dags igen. Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

inne på andra dagen på den nya säsongen så jag har inte bråttom. Det blir knappast något klart med honom för-rän i januari. Nu kommer det försvarare på testspel också och vi får se hur det går med dem först. (ml)

Rekord igen för Liewendahl

SKYTTE. Elin Liewen-dahl fortsätter att sätta rekord. Igår satte hon åländskt rekord under en deltävling i luftge-värscupen.

Nytt åländskt rekord, och nytt banrekord, blev det för Elin Liewendahl då hon vann klass A i den fjärde deltävlingen i Ålands sport-skytteförenings luftgevärscup i tisdags.
– Resultatet 587 poäng är en tvåpoängsökning av An-dreas Virtanens knappt en månad gamla rekord, berät-tar föreningen på sin hem-sida.
Under tävlingen förbättra-de också Mathias Nordberg sitt personbästa med hela nio poäng och han slutade på en fjärde plats med resul-tatet 573.
– I sammanhanget bör

Lexikon Focus och Bra Böckers Lexikon får avhämtas gratis!!!. Tel31179, bm.care@vantenn.net

Jultomte 5-års erfarenhet. Ba-ra i M:hamn! Ring eller skicka SMS för att boka tid. 70€ Tel04573798855

Tomte. Söker ni tomte till julaf-ton i Mariehamn med omnejd, så ring. Tel0414430735

Bortskänkes: Salora 24” TV på rullstativ (tjock modell). Valfung-erande. Tel04575300730

Rekordtjej. Elin Liewendahl satte nytt åländskt rekord under luftgevärscupen i tisdags. Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

nämnas att Mathias endast är 14 år gammal, skriver föreningen. Klass MS14 vanns av Maria Liewendahl på 285 poäng. I

MS12 sköt Jonathan Grönlund 150 poäng, och slutligen i klass S10 vann Daniel Liewendahl på 191 poäng. (ml)

ÅFF utsåg distriktstränare

■ **FOTBOLL.** Ålands Fot-bollförbund har utsett tränare till distriktslagen för 2010. Urban ”Ubbe” Truedsson och Björn Lindqvist kommer att träna Flickor 95/96. Kent Eriksson och Peter Sjöblom kommer att träna Pojkar 95. För Pojkar 96 är tränarna ännu inte utsedda.
– Pojkar -95 kommer 2010 i samförstånd med spelarnas tränare att koncentrera sam-lingarna mer i lägerform istäl-let för att ha många kortare träningstillfällen som kan stö-ra lagen­s egna verksamheter, berättar ÅFF på sin hemsida. Flicklaget kommer att följa ett likartat system. (ml)

Tipsa SPORTEN dygnet runt

Tel 0457 324 4444

nyan.ax

Näringsdebatt i lagtinget

”Landskapsregeringen är osynlig”

LAGTINGET. Hur ska landskapsregeringen bedriva sin näringspolitik? Det var en brännande fråga i lagtinget igår.

Oppositionen tycker den är osynlig medan sittande regering förlitar sig på näringslivets egen drivande kraft.

Oppositionen har i ett spörsmål kritiserat den sittande landskapsregeringens näringspolitik. Partierna vill veta vilka konkreta åtgärder regeringen förbereder för att stöda näringslivet. Näringsminister **Jan-Erik Mattsson** (C) och lantrådet **Viveka Eriksson** (Lib) förklarade målen i ett svar där man kortfattat vill öka tillväxten och exporten, höja sysselsättningen med arbetsplatser på hela Åland samt ge en bredare näringslivsbas med stöd för spetskompetens.

Spörsmålet diskuterades i lagtinget igår där oppositionen gick hårt åt det de anser vara en osynlig näringspolitik.

–Det är bra att näringslivspolitik diskuteras i lagtinget. Den har haft en slagsida i den allmänna debatten, sa Jan-Erik Mattsson som ville ha en konstruktiv debatt framom en missstroendebatt.

Måste vara tydligt

Roger Jansson (FS) sa i sitt anförande att de åländska näringsarnas utveckling och sysselsättning inom den privata sektorn främst är en fråga för maknads-

Pressad. Hellre en konstruktiv debatt än en misstroendebatt, sade näringsministern Jan-Erik Mattsson (C). Foto: JONAS EDSVIK

krafterna och entreprenörerna.

–De flesta klarar sig bra utan samhällsinblandning. Men samhällets uppgift är att mycket tydligt visa vart man vill nå med samhällsutvecklingen, också inom den stora privata, marknadsstyrda sektorn, sa Jansson.

I likhet med flera andra partier framförde hans Frisinnad samverkan behovet av en näringspolitik som tillsammans med företagen ökar sysselsättningen. Jansson konstaterade att Åland under de 20-25 senaste åren haft växande sysselsättning i den offentliga sektorn.

–Nu bryts den. Den privata sektorn måste nu låta sysselsättningen stiga efter 20 år av nedgång. Det är ett stort vägska i åländsk politik, större än landskapets budgetmedel.

I bakgrunden

Lantrådet Viveka Eriksson sa att hon tillsammans med regeringen ser näringidkaren som motorn i samhället.

–Vi har en politisk roll att ge visioner och stabilitet – förutsättningarna. Det är viktigt med lagar som inte verkar hindrande för näringslivsutvecklingen.

besked, frågade **Camilla Gunell** (S).

Viveka Eriksson menade att det är deras egen roll att följa den offentliga debatten och påtala eventuella fel.

–Vi fören dialog med branschorganisationerna, sa hon.

Gunnar Jansson (Lib) framhöll också kommunikationen i sitt anförande.

–Ett ömsesidigt förtroende ska gälla mellan landskap och näringsliv, sa han.

Fredrik Karlström (Ob) tyckte sig inte ha sett något av landskapsregeringens satsning på företagsamhetens år.

–Näringspolitiken måste sluta handla om att fördela bidrag, det bidrar till en osund konkurrens.

Tolkningsfråga

Ålands handelskammare, ÅHK, diskuterade vid sitt höstmöte förra veckan jordförvävsreglerna som man vill att centraliseras för att få ett allåländskt perspektiv. I den parlamentariska kommitténs betänkande framgår enligt ÅHK tvärtom att man vill skärpa reglerna.

Det framgick ur lagtingsdebatten att landskapet nödvändigtvis inte menar just det.

–Det är näringspolitiskt mycket olyckligt att representanter för landskapsregeringen och regeringspartierna har spridit dimridåer kring förslagen, sa Roger Jansson och tillade:

–Jag undrar om **Mats Perämaa** har en förklaring till att

offentligheten kring jordförvävskommittén har varit så fel vinklad i förhållande till de diskussioner som alla partier förde i kommittén.

Hur man läser betänkandet är dock en tolkningsfråga, sa finansminister Mats Perämaa (Lib).

–Det finns en betoning på åtstramning, det håller jag med om. Men visionen är att befolkningen ska öka, fördubblas, med sjöfarten som grund, sa han.

–Det finns underlag för missförstånd i kommittéutlåtandet. Därför är det viktigt att landskapsregeringen som politiskt organ går in och korregerar missuppfattningarna, sa Roger Jansson.

Helt eniga

Gun Carlson (C), ordförande för den parlamentariska kommittén, sa att man var helt enig när man lämnade sitt betänkande till landskapsregeringen.

–Kom ihåg att vi var det. Men det är viktigt att vi diskuterar hur man ska lösa jordförvävstillsånd för fast boende och turistiskt boende.

Flera oppositionspartier uttryckte känslan av att vara utanför diskussionen om jordförvävsreglerna.

–Kanske finns det anledning att ta den parlamentariska diskussionen med hela lagtinget, jag ska tänka på det, sa Viveka Eriksson.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Danskamp på Arkipelag

lördag 12 december

Nonstop dans i restaurangen till **Highlights**, senast kända från SVT:s Dansbandskampen och Conny Henrix Soundway i nattklubben

Entré: 12€. Fököp i vår reception. Våra middagsgäster har naturligtvis fri entré.

Meny:
Varmrökt lax med schalottenlökcrème, tryffelägggröra och örtröstad skärgårdsilmpa

♦ ♦ ♦

Ångbakad gös och sotad röding med grönärtspuré, serveras med veloutée

eller

Murkeltoppad oxfilé med kanel- och whiskysky, ratatouille och hasselbackspotatis

♦ ♦ ♦

Apelsinpannacotta med kanelmaksatt filoncoulis

2 rätter 38 €

3 rätter 45 €

Gruppbokningar på 24020. Begränsat antal platser.

Välkommen till en helkväll.

Strandgatan 35, Mariehamn. Tel 24020 www.hotellarkipelag.com

ARKIPELAG

Munkjacka för killar
(finns i flera färger och tryck)
22,95€ (36,95€)

Toppar från Frequent
(finns i flera färger)
14,95€

Gäller torsdag – söndag

MAGIQUE
Rätt mode till rätt pris!

Torggatan 10 tfn. 17 730
ÖPPET: vardagar 10-18, torsdag 10-20, lördag 10-15
Öppet denna vecka: torsdag 10-20, fredag 10-18, lördag o. söndag 10-16

Ekonomin var välskött

■ Det ekonomiska rådd i Jomala församling, som Nya Åland skrev om i fredagens tidning, uppstod först efter att jag och den förra kyrkoekonomen var borta.

Det intryck kolleger och andra får av artikeln är att det finns pengar som det inte har redovisats för.

Kyrkofullmäktige har nu godkänt boksluten för 2007 och 2008. Men det fanns ett preliminärt bokslut för 2007 redan i februari 2008 och det godkändes senare samma vår av kyrkorådet.

Det var problem med bokslutet för att saker hade blivit ogjorda under den tidigare kyrkoekonomen 2007. Bland annat betalades löner ut retroaktivt i februari 2008 för 2007.

Nu har jag tiggat och bett att få ta del av det nya materialet för att förstå vad jag anklagas för. I måndags fick jag slutligen

Joe brandt

se det material som har gått till kyrkofullmäktige och noterar bland annat att det tidigare bokslutet för 2007 belastas av semesterpremier för 2008, helt enligt reglerna. Men det verkar man inte ha förstått nu. Istället får man nu ett nytt och mindre bokslut så det ser ut som om det skulle ha försvunnit pengar. Så är det inte!

Ekonomin var välskött och räkenskaperna i skick när **Margaretha Westling** och jag lämnade över. Efter det har det räddats ordentligt. Bland annat har inte pensionspremier betalats in, vilket är rätt allvarligt.

För övrigt omfattar jag helt det Margaretha Westling för fram i onsdagens tidning. Orsaken till att jag inte finns med där som undertecknare är att jag var borta och kom hem för sent för att hinna skriva under.

Joe Brandt

Fel om krängningsprov

■ I en artikel i Nyan den 1 december står det en hel del felaktigheter om krängningsprov och vägning av fartyg.

Undertecknad har deltagit vid ett stort antal prov, dels ingående i det team som från ett varvs sida utför proven, dels som ansvarig provledare och dels som rederirepresentant vid krängningar och vägningar.

Ett krängningsprov inklusive vägning görs på ett nybyggt fartyg för att fastställa dess displacement = vikten i tomt tillstånd och för att kontrollera tyngdpunktsläget och därmed fartygets stabilitet. När detta prov görs vid ett varv är fartyget aldrig tomt och det är sällan färdigt. Ombord finns mängder av utrustning, ställningar och maskiner från varvet. Detta måste viktsuppskattas och föras in på en lista över "obehörigt".

Dessutom saknas i allmänhet en stor mängd utrustning som förs in på listan "tillkommande vikter". Tankarna är sällan tomma, de har provtryckts med vatten, maskineri har provkörts etcetera, så det finns både bränsle och vatten i olika tankar. Detta är i allmänhet ett mindre problem eftersom man kan läsa av tankinnehållet med stor noggrannhet.

Ju längre tid som återstår till leverans desto mindre tillförlitlig blir vägningen. Dessutom ligger det i varvets intresse att få en stor post "obehörigt" för att få ett

Så går det till. Insändarskribenten har stor erfarenhet av krängningsprov och fartygsvägningar. Arkivfoto: ANNIKA ORRE

fördelaktigt värde vid vägningen. Resultatet från den första vägningen vid nybyggnadsvarvet ger generellt alltid för liten lättvikt.

Vägningen tillgår alltid så att ämningen = djupgåendemarkeringen avläses så noggrant som möjligt i för, akter och midskepps på båda sidor. Endast om man tvivlar på märkenas korrekta placering tillgriper man den besvärli-

gare och i allmänhet osäkrare metoden att mäta uppiifrån däck ner till vattenytan.

När man läst av djupgåendet och därmed fartygets flytläge och skrovformen är känd så vet man det så kallade volymsdisplacementet. Genom att mäta vattnets densitet (kg per kubikmeter) och multiplicera med volymen får man vikten på fartyget. Detta är en förhållandevis enkel åtgärd och kan göras när som

helst. För att få lättvikten är det bara att dra bort vikten av last och bunker. Om tankarna är fulla eller tomma spelar ingen större roll eftersom det är lätt att läsa av tankinnehållet.

Resultatet brukar vara betydligt noggrannare när fartyget är färdigt än vid den vägning som görs på varvet trots att myndigheternas inspektörer är med då.

Jan Grönstrand
Skeppsbyggnadsingenjör

Annonsera i den tidning du själv läser!

Köp dina julklappar på nätet!

Till exempel den här produkten hittar du på nätet:

Det är smidigt att handla på nätet. Du kan bekvämt sitta hemma i soffan och beställa varor från hela världen och sedan vänta på att de skickas till dig med posten. Vill du, kan du också beställa hemkörning av dina varor. Dessutom är det ofta billigare att handla på nätet än i butiken. Kan det bli enklare?

På beställningar från Cyberphoto till Åland under 45,43 € (inklusive transport) behöver du inte betala moms.

På **posten.ax** kan du läsa mera om hur du enkelt handlar på nätet.

Canon Digital Ixus 100 IS

4GB minne och väska på köpet!

199 €

CYBERPHOTO.FI

CYBERPHOTO
PERSONLIG SERVICE PÅ NÄTET

TV-programmet

6.30 Go'kväll (R) [5154]
7.00 Rapport [14574]
7.07 Regionalt [205171593]
7.28 Gomorron Sverige [304658999]
8.15 Julkalendern: Superhjälte-jul [9474357] Även senare i dag.
8.30 Rapport [2466116]
8.45 Gomorron Sverige [4933715]
10.30–12.55 UR [9345715]
13.00 Rapport [63883]
13.05 Doobidoo (R) [4819970]
14.05–14.55 Andra Avenyn (R) [3843932] Även 6/12.
15.15 Fråga doktorn (R) [2787222]
16.00 Sommarpratarna (R) [25406]
17.00 Rapport [64999]
17.05 Gomorron Sverige [613048]
18.00 Skidskytte [38970]
Direkt. Världscupen Östersund. Herrarnas individuella tävling.
19.00 Rapport med A-ekonomi [78970]
19.10 Regionala nyheter [1311425]
19.15 Go'kväll [374357]
19.45 Julkalendern (R) [493406]
20.00 Kulturnyheterna [95661]
20.15 Regionala nyheter [5483406]
20.30 Rapport med A-ekonomi [45]
21.00 Niklas mat [54]
Matlagningsserie. Del 8 av 8. Vinterfest. Niklas bjuder på en klassisk trerättersmiddag.
21.30 Mitt i naturen [25]
Martin Emtenäs spanar efter björn i Sonfjällets nationalpark i Härjedalen som är ett av landets mest björntäta områden.
22.00 Plus [38]
22.30 Ett fall för Louise [39]
23.00 Deatt [20715]
23.45 Kulturnyheterna (R) [8448338]
0.00 Uppdrag granskning (R) [34636]
1.00 Skavlän (R) [9887365]
2.00 Vem tror du att du är? (R) [2205384]
3.00 Gonzo (R) [2791100]
5.00–6.00 Uppdrag granskning (R) [2296636] Även 5/12.

10.30 24 direkt [81321864]
15.50 Dokument
inifrån: Klimatstriden (R) [5733135] Även 5/12.
16.50 Trist, herr minister: Special (R) [8695154] Del 2 av 2. Malcolm Tuckers värld ställs på ända efter att premiärministern tillkännagivit sin avgång tidigare än beräknat.
17.50 Gavin & Stacey (R) [17574]
Del 2 av 7.
18.20 Nyhetstecken [4296796]
18.30 Oddasat [45715]
Samiskspråkiga nyheter.
18.45 Uutiset [603311]
Finskspråkiga nyheter.
19.00 Skidskytte [8135]
Direkt. Världscupen Östersund. Forts från SVT1.
20.00 Vem vet mest? [5680]
Frågesport. Programledare: Rickard Olsson. Även 6/12.
20.30 UR: Skolfront [4951]
Samhällsprogram. Programledare: Natanael Derwinger. Även 8/12.
21.00 Hype [6932]
Nöjesmagasin. Popkulturåret 2009 sammanfattas med de bästa inslagen från säsongen som gått. Programledare: Karin Winther. Även 4/12, 5/12.
21.30 Existens [5203]
Samhällsprogram om religion. Kristen kulturrasism? Den kristna dagstidningen Världen idag lever världens 25 miljoner kurder i ett område delat mellan flera länder. Flera gånger har de blivit lovade ett eget land. Programledare: Jonas Magnusson.
23.00 Sportnytt [31574]
23.15 Regionala nyheter [1681086]
23.25 Rapport [8701715]
23.30 Fader Amaros synder [9432048]
FILM Mexikansk-spansk-argentinskt drama från 2002. I rollerna: Gael Garcia Bernal, Ana Claudia Talancón.
1.25–1.55 Dina frågor – om pengar (R) [2824636] Även 5/12.

7.30 Montel Williams show [7303048]
8.25 Spin city (R) [1540357]
8.55 Alla älskar Raymond [6531715]
9.25–9.50 How I met your mother (R) [2035609]
10.40 Oprah Winfrey show [3477222]
11.30 Våra bästa år [2844241]
12.25 Project runway (R) [4068203]
13.20 How I met your mother (R) [8944067]
13.45 Alla älskar Raymond (R) [497574]
14.15 Oprah Winfrey show [785390]
15.10 Extreme home makeover [8267512]
16.05 Funniest pets and people [5035777]
16.35 Funniest pets and people [3654929]
17.00 Project runway [958574]
18.00 Hell's kitchen [952390]
Brittisk realityserie från 2008. De tre finalisterna förbereder en måltid åt 100 av Los Angeles främsta kockar.
19.00 Navy CIS [926654]
Amerikansk kriminalserie från 2005. Del 2 av 22. Gibbs som fortfarande inte kommit över Kates död blir ännu mer upprörd när Ari kidnappar Ducky.
20.00 2 1/2 män [919425]
Amerikansk komediserie från 2005.
20.30 2 1/2 män [918796]
Amerikansk komediserie från 2005. Alan har hittat en ny flickvän och bestämmer sig för att ta med henne till Jakes födelsedagsfirande.
21.00 Singing bee celeb [635086]
Svensk underhållning från 2009.
22.00 Kniven mot strupen [624970]
Svensk reality från 2009.
23.00 Generation fett [615222]
0.00 Navy CIS (R) [183549]
0.55 2 1/2 män (R) [7619487]
1.20 2 1/2 män (R) [5957443]
1.50 Spin city [9593100]
2.15 Prison break [7783810]
3.05 Xena – krigarprinsessan [4089617]
3.55–6.00 Dragon: Legenden om Bruce Lee [96286433]
FILM Amerikansk action från 1993. I-rollerna: Jason Scott Lee, Lauren Holly.

6.20 Veterinärerna (R) [6909777]
6.50 Nyhetsmorgon [13621406]
11.00 Nyhetskanalen [395241]
11.05 Efter tio [3844390]
12.00 Nyhetskanalen [177446]
12.05 Efter tio, forts [8794777]
12.55 Reprisstart: Bonde söker fru (R) [9087715]
13.55 Nyhetskanalen [9933661]
14.00 Trav [959319]
14.25 Förllossningskliniken (R) [4974654]
15.30 Nyhetskanalen [310406]
15.35 Jon, Kate och åtta barn [6044883]
16.05 Ghost whisperer (R) [9093135]
17.00 That '70s show (R) [249883]
17.25 That '70s show (R) [907086]
18.00 Förkväll [9078425]
19.20 Keno [971241]
19.30 Lokala nyheter [338116]
19.35 Lokalt väder [8548086]
19.40 Ekonominyheterna [4445319]
19.50 Vädret [4434203]
20.00 Nyheterna [917067]
20.30 Halv åtta hos mig [916338]
Svenskt matlagingsprogram från 2009. Evelina Jonsson står för dagens bjudning.
21.00 Mammass pojkar [633628]
Svensk realityserie från 2009. Del 9 av 10. Mammorna flyttar in i det nya huset med de tjejer de valt ut.
22.00 Glee [622512]
Amerikansk komediserie från 2009. Kurt söker till fotbollslaget för att imponera på sin far. Sandy och Sue går samman för att få Glee-klubben nedlagd.
23.00 Nyheterna [427609]
23.25 Sporten [7441154]
23.35 Vädret [4001932]
23.38 Lokalt väder [304001932]
23.40 Ice road truckers [416883]
0.35 Jordan, rättsläkare (R) [1523346]
1.30 The District (R) [6565636]
2.25 Arkiv X (R) [2636655]
3.10 The practice (R) [5875346]
3.50 Popular [1313568]
4.35 Love my way (R) [5195988]
5.30 Greetings from Tucson (R) [8520758]
5.50–6.15 Veterinärerna (R) [8501487]

6.00–10.00 Godmorgon med A-laget
14.15 Mat med Tina
Tina Nordström lagar som-marmat i Göteborgs skärgård.
14.45 LasseMajas detektiv-byrå Del 3 av 24.
15.00–15.29 Park
Romantik.
16.30 5 minuter
Bakom kulisserna på FST5: Valfärdstemaveckan.
16.35 RåDok 2009
”Freganfröjd eller mitt liv på den gröna soffan” är Nina Nordströms ekologiska dokumentär.
17.05 Pixel
17.25 Skoj och kaos
Norskt magasin för vuxna om barn. Barn utan vänner.
17.55 TV-nytt
18.00 Julkalendern: Julvädret som försvann
18.30 Space Trainees
Del 7 av 12. En chef. Boss. Kapten.
19.00 Mättet är rågat
Vänstervindar i kvällens program. Tänk om företag kunde känna ansvar för sina anställda och miljön, även när det inte lönar sig ekonomiskt.
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Obs
20.30 Arvet efter Darwin
Med sina teorier om livets uppkomst på jorden framtog den engelske biologen Charles Darwin Gud makten över skapelsen och gav den till oss människor.
21.00 Seportaget: Misstankens poet
Ett dyk in i den särpräglade lyrikern Tomas Mikael Bäckes poetiska och minimalistiska universum.
21.30 Station T
Underhållning och sport av högsta klass.
22.00 Apostlahästar – en pilgrimsvandring
22.30 TV-nytt
22.40 Hill Street Blues (R)
23.25 Oddasat
23.40–0.11 Svenska Talande Klubben

ÅLANDSKANALEN

KI 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

Tredje dragningen av julkalendern i studion. Nyheter och På hemmaplan.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–9.00 Gomorron. Med Tua Åström. **6.45** Beträktelse. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00–11.30** Förmiddag. Med Ann-Christine Karlsson. **9.00** Dagens väder. **9.15** Låshörnan: Vägen från Stormskäret. **9.30** Ålandsnytt. **9.40** Musik för öppna öron. **10.30** Ålandsnytt. **10.33** Djurhörnan. **11.30–13.00** Lunchdax. **11.30** Ålandsnytt. **11.45** Sportnytt. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15** Kulturen. **12.30** Gomorron. **12.55** Ålandsnytt. **13.00–16.00** Vardax. Med Tom Wiklund. **13.00** Lyssnarnas tio i topplista. **13.55** Ålandsnytt. **14.00** Rätt skall vara rätt. **14.55** Ålandsnytt. **15.00** Fj-rardax. **15.55** Ålandsnytt. **16.00–18.00** Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Hasse Persson. **16.00** Aktuellt. **16.15** Argument. Aktuella ämnen diskuteras och debatteras med inbjudna gäster. Även söndag kl 14:30. **16.55** Ålandsnytt. Även **18:55. 17.05** Sportnytt. Även **19.05. 17.10** Åland i dag fortsätter. **17.55** Ålandsnytt. Även **19:55 18.00– 21.10** Kvällsdax. Dagens bästa i repris. **18.00** Aktuellt. **18.05** Kulturen. Repris **18.20** Gomorron. Repris **18.55** Ålandsnytt. Från **16:55. 19.05** Sportnytt. Från **17:05. 19.10** Åland i dag. Från **16:15. 19.55** Ålandsnytt. Från **17:55. 20.00** Åland i dag. **20.45** Låshörnan: Vägen från Stormskäret. **21.00–21.10** Beträktelse.

Läggdags för brunbjörnarna

Härjedalens landskapsdjur är brunbjörnen. Därmed spanar ”Mitt i naturens” Martin Emtenäs efter björn i Sonfjällets nationalpark. På hösten letar nallarna efter mat på fjällsluttningarna, men snö och kyla kan få dem att gå och lägga sig tidigt.

SVT1 21.30

Se det med egna ögon

www.24.ax

5.55 Mot [9092154]
6.25 Ettans morgon-tv [32570112]
9.30 Coronation Street [6631999]
10.15 Halv sju [3500777]
10.45–10.55 Veteranminnen [8511425]
11.00 Tv-nyheter [40951]
11.05 YLE News [3039222]
11.10 Hettys mysterier [4632512]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [70970]
13.00 Tv-nyheter [58951]
13.05 Strada [384715]
13.35 A-studion [4306883]
14.10 A-plus [6257116]
14.30 Läkarna [2406]
15.00 Tv-nyheter [31609]
15.05 Herrskap och tjänstefolk [2869661]
Nöjesflygning. Tv-serie om tjänstefolk och deras herrskap i England under början av 1900-talet.
16.00 Riksdagens frågetimme [10574]
Direkt.
17.00 Tv-nyheter [52154]
17.08 Hettys mysterier [300608116]
18.00 Tv-nyheter och väder

[3357]
18.30 Halv sju [8048]
Ett glatt och positivt, direktsänt faktaprogram. Programledare är Peter Nyman och Marja Hintikka.
19.00 Håll masken [86]
19.30 Kungskonsumenten [57]
Festen är slut.
20.00 Hemgatan [70]
20.30 Tv-nyheter och väder [18512]
20.55 Sporttrutan [3691883]
21.05 A-talk [904852]
21.50 Byn utan kvinnor [568715]
22.20 Min familj [198970]
Susan är trött på att vara hemmafru och bestämmer sig för att pröva på singellivet.
22.50 Tv-nyheter [1138628]
22.55 Hamlet [1598048]
FILM Amerikansk-brittiskt drama från 1990. I rollerna: Mel Gibson, Glenn Close, Helena Bonham Carter. Regi: Franco Zeffirelli.
1.05 Nyhetsfönster [75988365]
4.00–5.40 Nyhetsfönster [1155723]

6.00 Tellus-frågesport [4575951]
6.50 Lilla tvåan [78841048]
8.53 På gräsrotsnivå [307704777]
9.00 Oddasat [63338]
9.15 Regionala nyheter [5609777]
10.35 McLeods döttrar [9770845]
11.20 Solens mat [8424715]
11.50 Djursjukhuset [8116680]
12.20 Livet ombord: Jakten på sill [701357]
12.50 Derrick [9614628]
13.50 Den fantastiska kryssningen [630406]
14.20 Där ingen skulle tro att någon kunde bo [825131]
14.50–15.20 Historien om en cykeltur [636114]
15.25 Akuten [338951]
16.05 Don Matteo utreder [1532661]
17.00 Olivia [74241]
Olivia kockar. Olivia studerar rymden.
17.20 Lilla tvåan [88609]
17.50 Julkalendern [4299883]
Med öppna ögon. Det spökar i tidsverkstaden: någon smyger runt i stugan och öppnar kalenderluckor.

18.00 En sjunde himmel [60883]
18.50 Tv-nyheter [7388512]
19.00 Regionala nyheter [57999]
19.10 Sporttrutan [8709222]
19.15 Tvåans intervjuer [8706135]
19.20 Hemmakockar [396425]
19.50 Världscupen i skidskytte: 20 km, herrar [3870593]
21.00 Smultronstället [47319]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [1981680]
22.05 Kriminalhistorier från Finland [470086]
I 1980-talets idylliska Torneå röjdes en otrolig brottshärva.
22.35 Ögonvittnet: Bottenkänningar [5876999]
23.05 Drävilsspelet [390845]
23.50 Trafikpoliser [2600715]
0.20 Dolt ord [4369297]
1.00 Tellus-frågesport [6602346]
2.00 Frågespel [6941452]
3.00 Dolt ord [6952568]
4.00 Sudoku [6938988]
5.00–6.00 Frågespel [6932704]

5.30 Väder [4184796]
6.05 Studio55 [7673135]
6.25 God morgon Finland [72531951]
9.10 Studio55 [1844951]
9.35 Vad ska vi äta i dag? [4443154]
9.40 Känslor och dofter [8429609]
10.25 Eurojakten [5932609]
10.35 Emmerdale [1037999]
11.35 Köpkanalen [4369574]
12.35 Allt ska man se [2154834]
12.40 UEFA Europa League [278390]
13.10 De vackra och de djärva [6094593]
13.35 Vad ska vi äta i dag? [5798593]
13.40 Godmorgon Finlands bästa bitar [587845]
14.05 Nöjesnytt [2713999]
14.10 Kriget där hemma [132135]
14.40 Läkarna [7215574]
15.30 45 minuter [124929]
16.25 Eurojakten [973628]
16.50 Nyheter [6559067]
16.55 De vackra och de djärva [7237574]
17.20 Vad ska vi äta i dag? [6532390]
17.25 Emmerdale [304864]

17.55 Dagens jobb! [1293241]
18.00 Emmerdale [531796]
Läs tidningarna hemma.
18.30 Storstädning [549715]
19.00 Sjuans nyheter [726721]
19.20 Dagens väder [230406]
19.30 Dolda liv [293999]
20.00 En plats på modetoppen [334845]
Vem är Finlands hetaste modedesigner?
21.00 Mentalist [992883]
22.00 Tians nyheter [443512]
22.15 Dagens väder [4711593]
22.20 Resultatrutan [4910628]
22.30 Specialgruppen [980048]
Amerikansk polisserie. Brenda Johnson är chef för LAPD:s specialgrupp som utreder högprofilerade mordfall.
23.30 Ford Fairlane [175680]
FILM Amerikansk action-komedi från 1990. I rollerna: Andrew Dice Clay, Wayne Newton, Priscilla Presley. Regi: Renny Harlin.
1.30 UEFA Europa League [5465146]
2.00 Eurojakten [4384636]
3.00–5.30 MTV3 Chat [85660297]

Centerns inre brister i skarven!

MESS FRÅN 050.

debatt

Svårt erkänna ett fel

■För en tid sedan hade jag ett personligt samtal med **John Wrede** där jag redogjorde mitt psykiska tillstånd. Tyckte att han blev lite nervös och skrädd men fick ändå tala ut om vad jag tänkte. Men han ville inte och kunde inte göra något åt saken så jag frågade om mitt psyke bryter ner mig hjälper du till då att jag får psykvård. Nej det skulle han inte göra. Psykvården tar nog hand om dig och det blir nog bra det. Jag tog det som att han önskade mig lycka till på psykvården. Ställde frågan vad det kostar det då och vem som betalar, han blev lite svävande på målet och menade att samhället sköter väl det i första hand men vem som betalar fick jag inget svar på. Då lät jag honom förstå att så snart jag orkar, börjar jag skriva insändare och redogöra varför jag skriver och sända in dem till Nya Åland som vet att ordet är fritt.

Fast jag tycker att jag skriver så tydligt och klart och redogör i detalj varje sak så blir det ändå missuppfattningar att rätta till. Visserligen är sopheranteringen en samhällstjänst men det finns flera tjänster som kan räknas som samhällstjänst, både kommunala, landskaps-, stats- och företagstjänster. För att nämna några: elektricitet, telefon, TV, sophantering med mera. Men ingen utav dessa tjänster behöver man betala för om man inte nyttjar dem. För elen en grundavgift utom kilowatten, för telefon en månads eller halvårsavgift utom

samtalstaxan beroende på vilket bolag man tillhör. TV-avgiften beror på hur man avtalat. Sopavgiften betalas när man lämnar sopor och en årsavgift. När man inte lämnar några sopor skall man inte betala någon avgift. Det står skrivet tydligt och klart i insändaren om inget förtroende för domstolar i Nya Åland torsdagen den 15 oktober.

Domen föll för att de misstänkte att jag lade sopor i deras sopcontainer och inte på grund av att det är en samhällstjänst. Om jag är skäligen misstänkt eller på sannolika skäl misstänkt vet jag inte. Men domstolen dömer inte ens grova förbrytare till straff om de inte har starka bevis. Har många gånger tänkt om en person blir dömd till till exempel 10 års fängelse för brott som han inte gjort - kan han komma tillbaka till ett normalt liv efter frisläppningen?

Jag är ju av John Wrede och Ålands förvaltningsdomstol ansedd som en brottsling fast jag inte suttit inne men måste betala en straffavgift i 10 år. Undrar om jag kan få min livslust och sysselsättningsförmåga tillbaka fast jag skulle bli befriad från den stora orättvisan.

Det finns väl ingen människa som inte gör något fel under sin livstid, men det är svårt att erkänna att man gjort fel och ännu svårare att rätta till det. Det är min åsikt om John Wrede och Ålands förvaltningsdomstol.

Karl Holmström

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Är det fler än jag som drabbats av postgången i Föglö? I mitt fall har två brev med födelsedagspengar inte kommit fram till oss. Flera brev som jag lagt i postlådorna i Föglö har kommit fram till mottagaren flera veckor efteråt och ibland stämplade i Mariehamn? **040.**

Johan Sundman, enhetschef för postutdelningen svarar: "Vi har inte fått några klagomål från andra postmottagare i Föglö. Vi har heller inte drabbats av någon skadegörelse som skulle ha kunnat göra att försändelser hamnat på vift under den senaste tiden. Generellt kan sägas att Posten inte tar ansvar för postförsändelser som innehåller pengar, i annat fall än att de skickats som assurerade (försäkrade) försändelser. För att kunna utreda vad som har hänt med insändarens försändelser ber vi om en direktkontakt med oss på Posten." **Red.**

■ ■ Vem ska man prata med om basket? Kille 95:a söker lag att spela med. **040.**

■ ■ Kom nu ihåg Malin, att båtens vikt och båtens dödvikt är två väldigt olika saker. De har dock det gemensamt att ingendera egentligen har någon betydelse för Skarvens trafik i skärgården. **Kasper.**

■ ■ Om man säger så, det är inte mitt spår, Veronica Thörnroos i radio, inte fick du mycket sagt. Man kan ju dra en slutsats, verkar du för hela Ålands bästa. Vilket är ditt spår som du nämnde så många gånger? Trevlig jul hälsar. **KE HUD FLE.**

■ ■ Ta Skarven till China! Där bygger dom henne för en skitpeng. **0400.**

■ ■ Postens vd Henrik Lundberg, bra uttalande om handel på nätet. **0457.**

■ ■ Ann-Mari, bra skrivet, kunde inte ha sagt det bättre. **0457.**

■ ■ Kan det vara möjligt att ändra på namnordningen under pågående vaccination? Om detta borde det ju ha bestämts förrän vaccinationen inleddes. Men det verkar vara litet hipp som happ med ordningen hos de som har ansvaret! Kanske man vågar föreslå att alfabetet följes som tidigare, om det inte görs, ta upp

frågan och pricka den ansvarige. **040.**

■ ■ En större matbutik har tagit ett nytt grepp: packa en gammal och en färsk njure ihop och datera den nyare. Då man öppnar folien luktar det lik. Att dom ids, för 0,93 euro! Pirkkas färdigpackade var däremot OK! **0457.**

■ ■ Till nöjd ålänning, "jag är korvstoppare jag och jag har de så bra och böter de slipper jag varje dag, hå hå ja ja"! **0457.**

Lucka nr. 4

Vid köp av smycke eller klocka till ett värde över **50€** får man ett rengöringsset med spray och putsduk på köpet!

Hasses
UR & GULD AB

Stenkoff

Gäller 4.12.2009

■ ■ Bengalen Lion är hemma igen :) **040.**

■ ■ Kvinnor gillar inte att prata om pengar läser jag! Att spendera är dock helt okej! **050.**

■ ■ Där sa du ett sanningens ord. Jag har samma erfarenhet som du. Huvet under armen om ens så välplacerat. **0457.**

■ ■ Erfaren Tomte söker jobb i Ströndåsområdet, ring efter 16.00, **0457 342 7777.**

■ ■ Ang. rådjuret Ronja, det tyder nog mera på att jägare varit i farten. Tarmar var det enda som var kvar efter min halvtama älgkalv i Nyland. Rovdjur skulle ha tagit hela djuret med till en plats där den kunde äta i lugn och ro. **Kram f.d.öbon.**

■ ■ Skulle sitta fint med en snygg gosse, så här mitt i den o-vita vintern. Mkej? **040.**

■ ■ Bra gjort av polisen att rensa bland felparkerarna vid Rosellas ankomst i lördagskväll, ta en runda på fredagskvällarna också, då finns det mycket att göra för er i hamnen. **Observatör.**

■ ■ Fy Viking line... man borde bojkotta alla företag som skiter i miljön:) alltför många lämnar lamporna på under natten när det är stängt också... **0457.**

■ ■ Skulle bara insidan räknas skulle jag aldrig få mig ett nyp. Tur att det inte är sant. **Player utan empati.**

■ ■ Trafikministern ojar sig, ingen sjöutbildad på avdelningen. Ni har trots sökande tillsatt internt, sjöutbildad får hänglås på dörren. Arbetsgivarreklam? **040.**

■ ■ Att vara hälsovårdare och politiker kan gå men sköta ett rederi? Då blir det konsultarvoden och brösttoner om spara. **040.**

■ ■ Om ni beställer via nätet tänk på att välja Matkahuolto som leveranssätt ifall du vill ha så lite pengar som möjligt kvar på Åland så du inte får för hög pension sen när du blir gammal och alla jobb flyttat bort! **0457.**

■ ■ Den bonde som lämnar komat på vägen i Geta. Ståda upp efter er! **0457.**

■ ■ Hoppas att Alko har stängt under julen. Tänk på barnen och med den som är gift med en som inte säga nej till alkohol. **0457.**

■ ■ Damer med stora bröst får många fördelar! **En som vet.**

■ ■ Svar till letar: Till exempel på Hasses Ur & Guld har dom stilrena kreditkortshållare. **0400.**

■ ■ Dom unga skulle nog släppas in på arbetsmarknaden om dom skulle vilja arbeta! Sen ska samhället ta sitt ansvar? **050.**

■ ■ Det borde vara VL och Eckerö som skulle oroa sig för Postens annonskampanj. **040.**

■ ■ Centerns inre brister i skarven! **050.**

■ ■ Ålandstillägg! Det får dom snälla när det blir påsk. **H en ålänning som har korgen full.**

■ ■ Till klimattalibanen: Det är trevligt att Viking Line hedrar julen med att ha ljusstakar i sina fönster. **0400.**

■ ■ När jag var 23 uppsökte jag akuten. Hade remiss med, ont i magen, bör uppsöka akuten vid förvärring. Kände intuitivt att jag skulle gå dit. Väntade i tomt väntrum 6 timmar. De väntade att jag skulle gå hem. Men jag envisades. Hade inte ont, det hade gått över. Hos läkaren: vi måste operera dej omedelbart. Sprucken blindtarm. Vården på Åland fungerar säkert bra om du är äldre. Äldre blir sjuka. På riktigt. Inte unga. Tur

att jag vet själv när det är allvar. Ändå fortsätter helvetet. Man ska orka också, kämpa för sin rätt. Nej, skärpning sjukvården på Åland säger jag. Hoppas tomten kommer med lite intuition och medmänsklighet till era slutna hjärtan och stängda sinnen. Och framförallt respekt, även för unga sjuka. Lycka till! **040.**

■ ■ Litet tips till landskapsregeringen, sälj bokplantorna på Stornäset det är hundratals och använd pengarna till att rusta eller riva dom två husen invid Haga Kungsgård dom pryder inte sin plats mera. **0457.**

■ ■ Dalai Lama lärde sig om Ålandsmodellen läser jag! Mycket och ta in! Mise, Skarven, rondeller, stora stödprogram, många mikrokommuner som går minus ekonomiskt osv! Men kanske han har lösningen? **0457.**

■ ■ Om man inte visste bättre så skulle man tro att Maj-Len Lindholm försvarar bönderna och bidragen i spaltmeter långa förvarstal i Nyan! **H prenutant som undrar och snart lessnar.**

■ ■ Hållbar utveckling? ÅMHM? Loffe påstår att alla tillstånd är klara för utbyggnad av gocartbanan, folkrace och motorcross. Vi är innerligt trötta på nuvarande oljud, det kommer inte att gå utan protester. **0457.**

■ ■ Plötsligt är Olof Erland jordbrukarnas försvarare och all debatt om stöd är sossarnas fel. Intressant. Men det är ju val snart så Lib kanske försöker röstfiska hos "modernäringen" nu när dom trogna väljarna lär svika! **0457.**

■ ■ Ida på MK säger: det beror på vem som frågar! Herregud vad mk-eleverna är populära i Messa Nyan just nu! **0400.**

■ ■ Jag köpte nya glasögon, progressiva, antireflex, fotokromatiska från Favoptik på internet. Pris 165 euro. Hos optiker här skulle de ha 708 euro för motsvarande. **Nöjd!**

■ ■ Det ligger en mörkblå barncykel vid elskåpet mellan bolstavägen och knappelstensvägen. **0457.**

NYANS ROS

...vill jag ge till **tidningen Nya Åland**, som inte gjorde som tidningen Åland, tog bort viktiga saker, utan hade med allting som originalet var. Hälsningar **Ann-Mari**.

...till Rune och **Adde** för hjälpen med bilen.

Julkalendern

Räkneordet heter aqqaneq-pingasut på grönländska, treisprezece på rumänska och treize på franska. Vad heter det på svenska?

Varje utgivningsdag fram till jul publicerar Nyan en fråga. Svaret på den är en siffra. Bilden här ovan ska klippas ut och klistras på den ruta som har samma siffra som svaret på frågan. Onsdagen den 23 december, då den sista rutan och frågan presenteras, har du fyllt alla rutorna i julkalendern.

Alla som klistrat rätt skickar in sin kalender till Nyan senast fredagen den 8 januari och deltar i utlottningen av ett presentkort värt 75 euro på hantverksbutiken Salt. Tre bokpris lottas också ut.

Bilden skickas per post till Julkalendern, Nya Åland, PB 21, 22101 Mariehamn eller via e-post katarina.gaddnas@nyan.ax. Det går också att lämna in den på Uppgårdsvägen 6 i Mariehamn.

HÄLGE

ZITS

”Med de öppethållningstider som de flesta av köpmännen i Mariehamn har är postorder/näthandel enda möjligheten att i lugn och ro få handla sina varor.
SIGNATUREN ”NÄTHANDLARE” PÅ NYAN.AX OM POSTENS ANNONS

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Försmedligt Nina Smeds

Var är du, Oppfinnar-Jocke?

När man sitter, eller snarare ligger, hos tandläkaren hinner många tankar korsa ens hjärna. Förutom de som har att göra med att man måste överleva även detta besök kan man till exempel fundera ut sätt att slippa tandläkaren. (Ja, jag vet att ni snusförnuftiga ”aldrig-haft-ett-hål-i-tänderna” människor föreslår tandborstning, men det känns inte som en kreativ lösning).

Till exempel tycker jag att man kan ta modell av Harry Potterböckerna och skapa en trollformel som reparerar hål i tänderna eller spruckna plomber. ”Reparo karius” eller nåt.

Mer verklighetsförankrade är dock diskussionerna som jag förde med tandläkaren och tandsköterskan förra veckan. Varför har ingen hittat på borrar som inte låter så mycket? En stor del av min tandläkarskräck beror på det avgrundslika, mörk- och benge-nomträngande ljud som borrar och slipar har. Själv vet jag inte om det är tekniskt möjligt, jag vet ju knappt hur en borr ser ut eftersom jag kniper ihop ögonen hela tiden.

Maskinernas ljud är även en direkt hälsofara för personalen som måste lyssna på det hela dagarna. Inte för att jag gillar tandläkare, men de måste ju också få leva och höra.

En fråga till. Varför har ingen uppfunnit en liten RUNDAD röntgenplatta för munnen? De som har bitit ihop om den hårda rektangulära plattan och känt hörnen gräva sig in i gommen vet vad jag talar om. Och för att inte tala om kväljningarna man får av den.

Sedan finns det en apparat som fotograferar tanden när man ska få en porslinsplomb. Måste den vara så stor? Kan man utföra tithålskirurgi kan man väl fixa till lite mindre apparater till tandläkarna?

Jag vet också att tandläkaren och tand-sköterskan hade många bra idéer om andra saker som kunde förenklas. Det var något om att blanda ihop något med något annat. Men jag hörde inte riktigt för deras samtal överröstades av borrandet.

Och vart tog fluortanten vägen? Hon var inte bara bra för tändernas fluorskydd utan också för borstandet. Med den stora tandborsten och de enorma löständerna visade hon hur man håller borsten i sned vinkel mot tänderna och borstar först den övre käken och sedan den undre. När jag försöker förklara det för barnen blir det inte samma effekt. Det kanske funkar bättre med barnbarnen om jag hunnit få löständer då.

Så varsågoda alla kreativa uppfinnare, beställningen är gjord. Nu är det bara att leverera.

P.s. Tandläkare är bra. Utan dem skulle vi alla ha ruttna tänder och hjärtproblem. Jag bara skojar att jag inte gillar tandläkare. Mest gillar jag Sofia. Hon är den enda som får mig att frivilligt öppna munnen.

Orimligt tövel kring Mariepark

Vi har som medborgare rätt att lita på myndigheterna.

Säger en myndighet att man kan eller skall göra på ett visst sätt så skall man kunna lita på det, oberoende av vad som sägs i lagen.

Orimligt. Det hade det varit att stoppa verksamheten i Mariepark sommaren 2004, ansåg dåvarande miljöminister Gun-Mari Lindholm (Ob) och dåvarande lantrådet Roger Nordlund (C). Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Så skall det vara, åtminstone fram till det sista kommatecknet. Om det inte går att lita på myndigheterna, vad skall medborgarna då hålla sig till? Sitt eget sunda förnuft, kanhända, men det kan se väldigt olika ut från person till person.

Och nu har hovrätten slagit fast att vi har rätt att lita på myndigheterna också i de fall där myndigheterna ger direktiv, som strider mot lagen.

Det ställer vissa krav på våra myndigheter. I fallet Mariepark har myndigheterna alldeles uppenbart inte brytt sig om att se vad lagen säger.

Marieparks ägare **Dennis Jansson** dömdes i vintras av tingsrätten för att han ordnade konserter i Mariepark sommaren 2006 utan miljötillstånd. Då hade Högsta förvaltningsdomstolen samma vår konstaterat att det krävs tillstånd för verksamheten.

Och varför fanns inte det? För att landskapsregeringen som tillståndsmyndighet såg det som ”fortsatt verksamhet” när en familjepark med plastdjur och rutschbana gjordes om till en plats för popkonserter kvällar och nätter. Det här var 2004.

Sticket

Tack för Malte!

Nu gick det vägen. Pensionärerna i Mariehamn får i ett års tid prova på att anlita en fixar-Malte, en vaktmästare som kommer hem och fixar småsaker som man inte klarar själv. För en billig peng.

I fullmäktiges beslut står inget alls om betalningen, så tjänsten kan i teorin bli gratis, men man skall inte spänna förväntningarna för högt där. 5 euro per gång har det talats om.

”Malte” behöver inte nyanställas. Det finns

Så verksamheten hankade sig fram på lösa boliner till våren 2006, när HFD kom med sin dom.

Vad gjorde landskapsregeringen då? Man beslöt, dagen innan Rockoff drog igång, att revidera sina tidigare beslut. Men man sade inget om på vilket sätt det skulle göras.

Så Dennis Jansson var fri att göra som han ville (vilket kanske var avsikten). Visst kunde han, som vilken annan läskunnig person som helst, ta till sig HFDs beslut. Men det var inte hans sak.

Försvaret gick på linjen att Jansson hade rätt att lita på landskapsregeringen även om beslutet den tog inte var korrekt. Man får göra sig dum om man har myndigheterna med sig.

Hovrätten instämmer.

Vad händer nu?

Dennis Jansson flyttade ut med Rockoff till Torget för två somrar och återkom till Mariepark i somras med strängare regler för ljudnivåerna.

På något sätt har det hela rättats till. Men hur blir det med dem som i tiden klagade över att Mariepark saknade miljötillstånd

för verksamheten? De hade rätt, men fick de rätt? Moraliskt ja, men räcker det i ett rätts-samhälle?

Borde åtalet vändas mot landskapsregeringen och vem skall i så fall göra det? Skall samma grannar igen offra sig för rättvisan?

Borde det inte i ett fall som detta finnas någon automatisk funktion som vänder åtalet mot den felande myndigheten och dömer ut skadestånd till dem som blivit lidande? Några stora pengar skulle det helt säkert inte röra sig om, men det skulle få myndigheten att förstå att politiker inte kan tolka lagen som de själva tycker utan mer som den är skriven.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

ett antal liberaler och en center fanns bland de 16 som röstade för.

Varför det lyckades den här gången? Man gjorde som man brukar inom politiken, man stödde varandras förslag. De frisinna fick stöd för den så kallade hoppgruppen för gymnasterna i Bollhalla mot att de stödde Malte.

Kohandel brukar man ibland säga om det politiska köpsläendet. Samarbete låter trevligare.

HARRIET TUOMINEN

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Maria Nykvist
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrín Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER			
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket. © lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.55 L 13.45 1)	→	ÅBO 07.00/08.15 → 13.35 → 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 → 00.40 L
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15

Passagerare utan fordon/passagerare med fordon skall vara incheckad senast 30 min. före avgång
Transport till/från Mariehamn-Långnäs reserveras med bätresan

M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	→	STOCKHOLM 09.30/17.00 → 23.45 → 18.15/19.30 → 06.10/07.10	→	M:HAMN 23.45 → 02.50 L → 13.35 2)
-------------------------------------	---	---	---	--

1) Avg 14.30 från Långnäs, Baltic Queen tom 10.12
2) Anik 14.25 till Långnäs tom 10.12
Passa på och minikryssa med nya BALTIC QUEEN från Långnäs 14.30
Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552 mån-fre 9-21, lör-sön 10-18
(1,72€ / besvarat samtal + alltid lns/msa)
www.tallinksilja.fi

Sthlm - Mariehamn - Tallinn
17.45 - 00.50 → 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00 ← 04.50 - 18.00

Check-in senast 30 min. före avgång
Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552
(1,72 € / besvarat samtal + alltid lns/msa)
www.tallinksilja.fi

ÅLANDSTRAFIKEN tom 31.12.2009
ROSELLA
måndag-torsdag
M:hamn Kapellskär
08.00 → 09.15
16.00 → 17.30
15.30 → 12.00
22.00 → 19.00
fredag-lördag
M:hamn Kapellskär
07.30 → 08.30
12.45 → 14.00
18.30 → 19.30
12.00 → 09.00
18.00 → 15.00
23.00 → 20.00
söndag
M:hamn Kapellskär
12.00 → 13.15
18.30 → 19.30
17.30 → 14.00
23.00 → 20.00

Rosella jul-/nyårstrafik: Sista avg. före jul Kap-Mär 23.12 kl 19.00. Åter i trafik 26.12 kl 18.30.
Nyårssafon Mär-Kap 8.00, Mär-Kap 12.00. Nyårsdagen Mär-Kap 18.30, Kap-Mär 20.00.
Buss Sto-Kap avg. Cityterm. 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kap ca 55 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.
Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland-Stockholm dagligen	Åland-Finland dagligen
ÅLAND STOCKHOLM	ÅLAND ÅBO/H:FORS
01.10 ¹⁾ L → 06.30	03.30 ¹⁾ L → 07.35 Åbo
04.35 ²⁾ M → 09.40	14.25 ¹⁾ M → 19.40 Åbo
09.55 ²⁾ M → 15.30	23.45 ²⁾ M → 09.55 Hel
14.25 ¹⁾ M → 18.55	14.10 M → 08.45 ¹⁾ Åbo
14.10 M → 07.45	01.00 L → 21.00 ¹⁾ Åbo
23.40 M → 16.45 ²⁾	04.25 M → 17.30 ²⁾ Hel
07.45 ¹⁾ M → 18.00 ²⁾	
03.20 L → 20.10 ¹⁾	

M = Mariehamn L = Långnäs
1) Juluppehåll i trafiken efter morgonankomst till Stockholm och Åbo 24.12.2009.
2) Trafiken återupptas med morgonavgång från Stockholm och Åbo 26.12.2009.
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ord avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar att köra ombord senast 30 min före ord avgång.
Storagatan 2, tel 260 11, bokn 262 11
www.vikingline.ax

Turlista t.o.m. 10/1 2010 (lokala tider)

Från Eckerö	Alla dagar	13.30	18.30	
	Fredag-måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	
	Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00

Extraturer: Från Eckerö torsdag 15/10 kl. 08.30. **Från Grisslehamn** onsdag 23/12 kl. 20.00.

Nöjeskryss med buss, båt, à la carte och underhållning!
Fredagar och lördagar 18.30. Start från Bussplan 17.30. **30 €/person**

Buss: Till Stockholm **Cityterminalen** vid alla båtankomster. Från Stockholm **Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter** före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning: tel. 28300, växel 28000
Grisslehamn tel. 0175-258 00
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

ECKERÖ

LINJEN

Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

	M:hamn	Sthlm
Alla dagar	10:00 →	15:45
	Sthlm	M:hamn
Sönd-Onsd	18:00 →	02:00
Torsd-Lörd	18:00 →	03:30

Kontakta Ålandsresor tel 28 040
www.birka.se

JULFRUKOST 16€
alla dagar från 30.11 till 19.12.
mån-fre kl 7-10 lör-sön kl 8-11
Välkommen redan nu med din bokning på 24020!
Strandgatan 35 Tel 24020 info@hotellarkipelag.ax www.hotellarkipelag.com

TORSdag 3 DECEMBER 2009

dagens ålänning

”Jag trivs med att få arbeta med händerna”

Dagens ålänning Aulis Lind möter vi i vinterfrostiga Godby centrum.

Vart är du på väg?
-Nå, jag ska nog bara och handla lite mat.

Var bor du?
-Jag bor i Sund, i Kastelholm tillsammans med min fru som jag har varit gift med i över 50 år.

Vad gör du om dagarna?
-Jag gör inte så mycket, jag är pensionär sedan 7 år tillbaka.

Vad tycker du om att göra då?

- Jag tycker om att få arbeta med händerna så jag håller mest på och renoverar gamla möbler, snickrar och svarar och sådant åt vänner och bekanta. Det är sådant som jag trivs med.

Vad jobbade du med?
-Jag var timmersnickare på Museibyrån. Ungefär tio år innan jag blev pensionär kände jag att jag ville prova på något annat och så fick jag det jobbet då.

Snickare. Dagens ålänning Aulis Lind tycker om att arbeta med händerna och snickrar mer än gärna. Foto: SOFI NORDMYR

Är du förberedd inför julen?

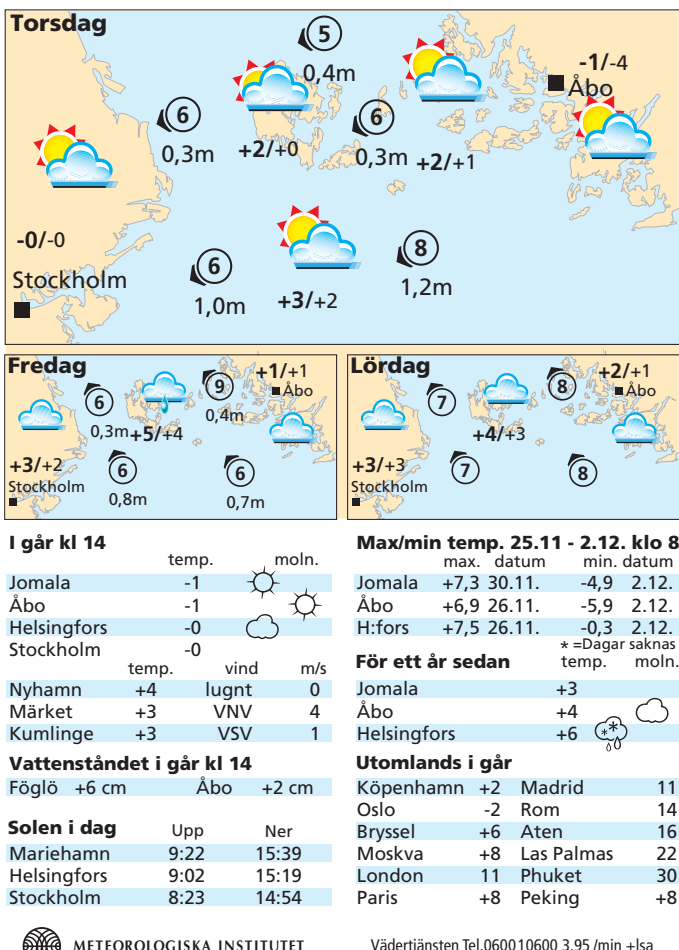
-Nej det är jag inte. Jag köper inte så mycket julklappar längre, bara lite smått åt barnbarnen, så jag brukar inte vara så tidigt ute med sådant.

Och så får du hälsa till någon!

-Då vill jag passa på och hälsa till min granne Lennart Karlsson som fyllde 60 år här för ett par dagar sedan.

SOFI NORDMYR
sofi.nordmyr@nyan.ax

vädret

dagens rätt

Svampprisotto
5 dl risottoris
olja
1 dl smulad torkad svamp eller motsvarande mängd färsk
1 burk soltorkade tomater
6-8 dl buljong
salt, peppar
örter
riven parmesan
Fräs riset i oljan och späd med 1 dl buljong i taget. Rör om hela tiden, det gör risotom krämig. Lägg i svampen vid ungefär halva tiden, se på förpackningen hur länge riset skall koka. krydda på slutet med finskurna soltorkade tomater, örter, peppar. Rör till sist ner grovt riven parmesan.

TIPSA 0457 313 4444 MESSA 0457 323 4444 RING 018 23444

Nu är vi tre!

ESPLANAD KLINIKEN

VÄLKOMNA

Tandläkare Kitty
Tandhygienist Jonna
Sköterska Päivi

Storagatan 15. Tel. 19220
kitty@aland.net

Mohair-sjalar-pläddar-tröjor-ponchon av Ilse Berg från 78€

SALT

KONSTHANTVERK

Sjökvarteret Tel 21 505
www.salt.ax

Romotop

TALA 01 -stål

Komplett med skorsten hT 4,5 m, golvplåt och montering fr. 2990€

Värmekällan

-VI VÄRMER MÄNNISKOR-

Köpmansgatan 1 tfn 23 588 eller 0400 529 252
onsdag - fredag 11-17 (lunch 12.30-13.30)

BOSCH Elverktyg

För både proffs och gör det själv arbete

XL BYGG

SIMONS BYGG & TRÄ

Tel: 21 022 | Fax: 23 733
Dalkarbyvägen 11

HÄR LÄMNAR DU IN DINA RADER

snabbt & enkelt

Denna vecka **4.000.000€**
Obs! Spelstopp lörd. kl. 20.30

Coca-cola
Coca-Cola, Coca-Cola light
Coca-Cola zero
1,5 l
250 inkl. pant

Fazer chokladplattor
Blå, Marianne crisp, hasselnötter
195 st

Taffel Chips
250 st

Battery
2 st
400

Halva lakritsmattor
3 st
200

Rundbergs Bil & Service Ab
Strandgatan 1 B, tel. 15 222 www.rundbergs.com

www.st1.fi Bli en vinnare du också!

ST1

BÄRGARN AB "Ring så drar vi" **21400**